

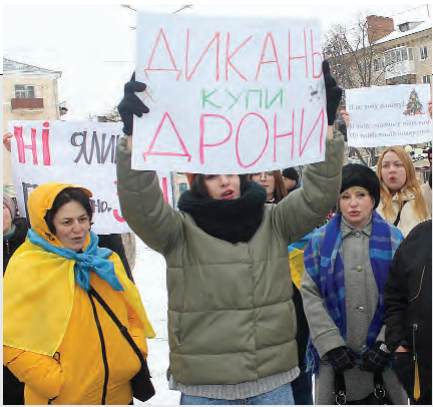

ГАЗЕТА
ВЕРХОВНОЇ РАДИ
УКРАЇНИ

Голос України

Акція

Сьогодні потрібні дрони, а не «центрова» ялинка

► СТОР. 7

Унікальний метод порятунку

Успішно лікують наслідки контузій...

► СТОР. 8

Незламні діти

Аби про маленьких лицарів нації дізналися на всіх континентах

► СТОР. 12

№ 249 (8266)

СЕРЕДА, 13 ГРУДНЯ 2023 РОКУ

WWW.GOLOS.COM.UA

У НОМЕР:

Зміцнити оборонну співпрацю та фінансову підтримку — головні завдання візиту Президента до США

Найбільш очікуваною політичною подією вчорашнього дня була зустріч президентів України та США Володимира Зеленського і Джо Байдена. Втім, на момент верстки номера переговори в Білому домі ще не почалися. Водночас до цих перемовин Володимир Зеленський провів у Вашингтоні низку дуже важливих зустрічей, зокрема з керівниками американських оборонних компаній.

► СТОР. 10

Не можна дозволяти росії використовувати енергоресурси як зброю

Відповіддю на використання росією постачання енергоресурсів як зброї має стати диверсифікація маршрутів енергопостачання, зменшення залежності від російського викопного палива, перехід до чистої енергії, повна синхронізація енергосистеми України з електромережею ENTSO-E та інтеграція до європейських енергетичних ринків. Про це заявив глава МЗС України Дмитро Кулеба за підсумками засідання міністрів закордонних справ країн-учасниць Східного партнерства в Брюсселі. Міністр розповів, що Україна нині активно розвиває відновлювану енергетику, аби стати постачальником чистого водню по всій Європі. Насамперед йдеться про впровадження Водневих долин у Закарпатській та Одеській областях.

Фронт

Нині робота ЗСУ — активна оборона

російські окупанти в ніч на 12 грудня запустили по Україні 15 ударних безпілотників, 9 з них вдалося збити, повідомили Повітряні сили ЗСУ. Крім того, напередодні увечері зенітні ракетні підрозділи повітряного командування «Схід» знищили дві керовані авіаційні ракети Х-59 на Запоріжжі та Дніпропетровщині.

Експерти Defence Express на основі даних фахівців проаналізували уламки ракет, збитих у ніч на понеділок на Київщині. Спеціалісти повідомили, що тоді ворог гатив по столиці зенітними ракетами 48Н6ДМ до ЗРК С-400. Вони мають більшу дальність, ніж ракети до комплексу С-300.

► СТОР. 12

Всі потребують гідних умов життя

Верховна Рада готова до розробки законопроектів, які стосуються формування принципів і норм безбар'єрності

Голова Верховної Ради України Руслан Стефанчук узяв участь у засіданні Ради безбар'єрності. Захід відбувся під головуванням Прем'єр-міністра України Дениса Шмигала та за участю Першої леді України Олени Зеленської.

«Безбар'єрність сьогодні — це нагальна необхідність для мільйонів українців. Для людей різних вікових груп, професій, со-

ціального походження. Особливо акцентуємо увагу на потребах наших захисників. Наш обов'язок — усунути для них усі перешкоди, які стримують адаптацію, реабілітацію та самореалізацію», — наголосив насамперед Прем'єр-міністр України Денис Шмигаль.

► СТОР. 2

події

Семирічний вінничанин пише казки, а гроші від продажу книжок віддає військовим

Учень Вінницької школи № 25 Тимофій Ковалевський підготував першу збірку казок у шість років. Хлопчик вигадував різноманітні історії, а щоб розповіді внука не забулися, бабуся їх записувала. Згодом п'ять казок із кольоровими ілюстраціями видали окремою книжечкою. Коли перший наклад розкупили, надрукували ще один. Загалом від продажу книжки вдалося виручити 15 тисяч гривень.

Малий казкар попросив дорослих уся суму передати тим, хто нині на фронті. Він розмірковує по-дорослому: «Не повинно так бути, що тільки військові воюють, а всі інші відпочивають. Треба разом допомагати тим, хто на війні б'є ворога!». На запитання, чи будуть нові казки, Тимофій ствердно киває головою, дізнався наш власкор Віктор СКРИПНИК.

Наталкам-полтавкам допомогатимуть знайти роботу

П'ять жіночих центрів працевлаштування відкрили на Полтавщині завдяки реалізації проекту «WE ACT II: діємо задля жінок та їхніх можливостей». Його впроваджує Фонд Народонаселення ООН за фінансової підтримки Євросоюзу. Тепер жінки з Лубенської, Миргородської, Глобинської, Пирятинської та Гадяцької громад отримуватимуть інформацію про відкриті поблизу вакансії, а також програми підтримки.

Водночас їм пропонують консультації кар'єрних радників та курси із затребуваних нині професій швачки, перукарки, візажистки, а після курсів — ще й стартовий набір інструментів та матеріалів для започаткування власної справи. Подбають і про цифрову грамотність жінок, яка підвищить їхню конкурентоспроможність на ринку праці, передає наш власкор Василь НЕІЖМАК.

КОРОТКО

■ Понад 3,2 мільярда гривень податку на прибуток підприємств надійшло до загального фонду держбюджету від платників Дніпропетровщини з початку року. Це на 508 млн грн (або на 19%) більш як торік, повідомляє наш власкор Володимир РИБАЛЬЧЕНКО.

■ У Житомирській області озимі зернові культури засіяли на площі 115,8 тис. га — майже на 15% менше, ніж торік. Загалом у регіоні посіяли 100,5 тис. га пшениці, 8,3 тис. га жита та 7 тис. га ячменю. Водночас місцеві аграрії збільшили посівну площу під ріпак — до 38,9 тис. га, інформує наш власкор Оксана ЛУК'ЯНЕНКО.

■ На Полтавщині послуги стаціонарного догляду надають 14 будинків-інтернатів системи соцахисту. Наразі там проживають понад 2 тис. осіб похилого віку та з інвалідністю, передає наш власкор Василь НЕІЖМАК.

ПАРЛАМЕНТ. ВЛАДА

Всі потребують гідних умов життя

Верховна Рада готова до розробки законопроектів, які стосуються формування принципів і норм безбар'єрності

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

Також він зауважив, що триває посилення взаємодії з органами місцевого самоврядування: «Адже саме від них залежить кінцевий результат».

«Як і три роки тому, коли ми починали розмову про доступність послуг і можливостей у країні, наголошую: безбар'єрність — не про когось іншого. Вона завжди про всіх нас, жителів країни. Кожен потребує гідних умов життя. Тим паче під час оборонної війни, яку щодня несемо на собі як додаткове навантаження. Тому від 2024 року очікуємо більше доступності, рішень і безпеки», — акцентувала Перша леді України Олена Зеленська.

«Серед першочергових завдань держави, особливо в умовах повномасштабного вторгнення, є забезпечення соціальних прав осіб з інвалідністю», — наголосив Голова Верховної Ради України.

«Ми маємо спільно змінювати підходи у сфері містобудування, освіти, медичної допомоги, реабілітації та працевлаштування — і ці підходи мають базуватися на євро-

пейських стандартах», — зазначив він.

Окрім того, Руслан Стефанчук акцентував, що спільно з Кабінетом Міністрів України Верховна Рада готова до розробки та підтримки законопроектів, які стосуються формування принципів і норм безбар'єрності. До прикладу, нині у Парламенті України до другого чи-

тання готуються законопроекти про працевлаштування фахівців з інвалідністю та про освіту дорослих: «Вони визначені як євроінтеграційні, а відтак мають пріоритетний характер».

Голова Верховної Ради України наголосив під час виступу, аби реалізація принципів безбар'єрності була врахована не лише на рівні нормотворення,

але й на рівні впровадження у життя законів.

«Спільними зусиллями ми зробимо Україну — країною без бар'єрів, із рівним доступом до всіх сфер життя для кожного українця й українки», — висловив насамкінець упевненість Спікер Парламенту України.

Прес-служба Апарату Верховної Ради України.
Фото: rada.gov.ua

ВІТАННЯ

Голови Верховної Ради України
Руслана Стефанчука з Днем сухопутних
військ України

Вітаю наших воїнів, захисників і захисниць, із професійним святом. Ваша щоденна служба є прикладом героїзму, відданості, професіоналізму й незламності бойового духу!

Вдячний кожній і кожному, хто мужньо та відважно боронить і б'ється за українську землю, хто щодня — і вдень, і вночі — продовжує нищити ворога та знищувати бойовий потенціал противника.

Дякую за ваш подвиг і вашу волю до Перемоги! Пам'ятаємо кожного та кожна, хто віддав своє життя у боротьбі за вільну Україну.

Слава Україні і її Героям!

Першого заступника Голови
Верховної Ради України
Олександра Корнієнка з Днем сухопутних
військ України

Сухопутні війська ЗСУ. Міць. Могутність. Сила!

Ви стоїте на сторожі національної безпеки та нашої незалежності. Ваша силова дисципліна, майстерність та професіоналізм роблять нашу країну стійкою у важливі моменти — під час боротьби.

Вдячні за ваш внесок у зміцнення обороноздатності та наближення справедливої Перемоги.

Вшановуємо пам'ять усіх тих, хто поліг заради української державності.

З Днем Сухопутних військ України!

Заступниці Голови Верховної Ради України
Олени Кондратюк
з Днем сухопутних військ України

З Днем Сухопутних військ Збройних Сил України!

Сотні тисяч захисників і захисниць. Фундамент нашого війська — потужна сила, що твердо стоїть на захисті України. Вони дають нам впевненість та надію на Перемогу. Вони вражають увесь світ своїм героїзмом та подвигами. Завжди перші на найбільш складних ділянках фронту, хоробрі та незламні.

Гордимся, дякуємо і пам'ятаємо про ціну кожного метра звільненої української землі.

Віцеспікерка Олена Кондратюк зустрілася із Головою Саейми Латвії Дайгою Мієрінею: Розраховуємо на ухвалення резолюції із засудженням депортації українських дітей рф

Заступниця Голови Верховної Ради України Олена Кондратюк під час робочого візиту до Латвії зустрілася з новообраною Спікеркою Саейми Латвійської Республіки Дайгою Мієрінею (на знімку праворуч) та віцеспікерками Зандою Калніня-Лукашевіцею і Антоніною Нєнашевою.

Від імені Верховної Ради України Олена Кондратюк привітала пані Дайгу з обранням на посаду Спікерки Саейми та висловила вдячність Парламенту Латвії, як інституції, за потужну і послідовну підтримку України.

Латвійські колеги розповіли про парламентську традицію — щорічно збирати різні речі та подарунки на благодійність. Уже два роки поспіль ця акція присвячена допомозі українським дітям. Цього року латвійськими парламентаріями було передано автобус та зимові речі для дітей Чернігівщини, якою опікується Латвія.

«Для нас усе, що робить Латвія, — це приклад самовідданої допомоги Україні. Ми дуже вдячні за виділення Латвією п'яти мільйонів євро на відбудову Чернігівщини у 2023 році та рішення закласти аналогічну суму в бюджеті на 2024 рік», — зазначила Віцеспікерка.

Вона також наголосила, що Україна високо цінує сильний голос Саейми Латвії на підтримку євроінтеграції України та висловила вдячність керівництву латвійського Парламенту, Комітету в європейських справах та всім депутатам Саейми за ухвалення потужної Заяви від 23.11.2023 на підтримку відкриття переговорів про членство України в ЄС.

Як зазначила пані Спікерка Саейми, Латвія продовжить підтримувати шлях України до ЄС та проводити адвокаційні кампанії в усіх країнах Євросоюзу, зокрема, на рівні парламентської дипломатії.

Окремо співрозмовниці обговорили питання незаконної депортації росією понад 19,5 ти-

сячі українських дітей. «Дуже розраховуємо на ухвалення Саеймою Латвії резолюції з офі-

ційним засудженням цього злочину», — наголосила Олена Кондратюк. За її словами, латвійські колеги повідомили, що така заява готується й може бути розглянута наприкінці цього року або на початку наступного.

Торкнулися і теми продовольчої безпеки.

Зокрема, на порядку денному Латвійського Парламенту стоїть посилення економічних санкцій проти рф через заборону на імпорту російського зерна. Саейма Латвії закликати запровадити такі санкції не лише на національному рівні, але й на рівні країн Балтії та всього Євросоюзу.

«Ми вдячні латвійській стороні за внесок у реалізацію ініціативи «Зерно з України». Санкції проти рф треба посилювати!» — закликала під час зустрічі Віцеспікерка Українського Парламенту.

Прес-служба Апарату Верховної Ради України.
Фото: rada.gov.ua

Вони творять справжні дива, допомагаючи пораненим відновити віру в себе

Заступниця Голови Верховної Ради України Олена Кондратюк під час робочого візиту до Латвійської Республіки зустрілася з українськими військовими та ветеранами, які нині перебувають у Національному Реабілітаційному центрі «Вайварі».

Прийом на лікування та реабілітацію українських воїнів — одне з ключових питань, яке Віцеспікерка Парламенту

України порушувала на рівні парламентської дипломатії ще під час першої офіційної поїздки до Латвії у 2022 році.

«Надзвичайно вдячні латвійським друзям за організацію цієї програми, яка дозволяє отримати якісну й сучасну допомогу. Від початку повномасштабного вторгнення рф в Латвії пройшли лікування та реабілітацію 237 українських військових.

Розраховуємо, що ця програма буде продовжена й в 2024 році», — зазначила Олена Кондратюк.

Нині в НРЦ «Вайварі» проходять лікування та реабілітацію 17 поранених українських військових. Серед них — троє на візках, решта пересуваються самостійно або на милицях.

Віцеспікерка також звернула особливу увагу на одну з найпоширені-

ших проблем, із якою стикаються наші захисники — неякісне протезування. До її вирішення долучаються також і латвійські компанії, які спеціалізуються на виготовленні протезів. Наприклад, компанія «Design to live» з Цесіса, яка взялася допомогти одному з українських військових виготовити і встановити кращий та більш комфортніший протез руки, ніж є

зараз. Також у центрі проходить реабілітацію перша жінка-військова, яка бере участь у цій програмі. Вона отримала поранення, виконуючи обов'язки військової медиків.

Під час зустрічі Віцеспікерка українського Парламенту побажала швидкого відновлення українським воїнам та висловила щиро вдячність колективу НРЦ «Вайварі» — всім, хто у Латвії надає

допомогу в лікуванні, реабілітації та протезуванні наших захисників і захисниць.

«Вони творять справжні дива, допомагаючи пораненим українським військовим відновити віру в себе, у свої сили та поступово повертатися до звичного життя», — підкреслила Олена Кондратюк.

Прес-служба Апарату Верховної Ради України.

Заслухали звіт Фонду держмайна

У КОМІТЕТАХ ВЕРХОВНОЇ РАДИ

У межах контрольної функції Комітет Верховної Ради з питань економічного розвитку на нещодавньому засіданні заслухав звіт про роботу ФДМУ та перебіг приватизації державного майна у 2022 році.

На зібранні народні депутати заслухали голову Фонду Віталія Ковалю, а також ознайомилися зі звітом Рахункової палати щодо результатів їхнього аналізу звіту Фонду держмайна. Особлива увага була приділена діяльності ФДМУ, яка впливає на виконання державного бюджету. Його представила член

Рахункової палати Ірина Іванова, повідомила прес-служба Апарату Верховної Ради України.

За результатами обговорення було зазначено, що «у звіті Фонду державного майна України всебічно викладено огляд роботи відомства за напрямками: приватизація та оренда державного майна, управління корпоративними правами держави та державними підприємствами, управління державним майном, оцінка державного майна та регулювання оціночної діяльності, захист інтересів держави в судах, контроль за

процесами приватизації, оренди, розпорядження та управління державним майном, а також внутрішній контроль і аудит у державних органах приватизації».

Рахункова палата також зазначає, що на відомчому засіданні було затверджено звіт про результати аналізу звіту ФДМУ за 2022 рік у частині, що впливає на виконання державного бюджету. Аналіз цього звіту засвідчив зниження основних показників, що характеризують діяльність Фонду у 2022 році. Такі показники експерти передусім пов'язують із введенням в Україні воєнно-

го стану, що негативно вплинуло на роботу ФДМУ. Зазначено, що внаслідок збройної агресії російської федерації було знижено обсяги надходжень до держбюджету від приватизації, оренди держмайна та дивідендів від суб'єктів господарювання.

Водночас показники претензійно-позовної діяльності Фонду в частині нарахованих штрафних санкцій у 2022 році вдвічі перевищують показники 2021 року.

За наслідками обговорення на засіданні Комітету було ухвалено рішення рекомендувати Верховній Раді розглянути звіт про роботу ФДМУ та перебіг приватизації державного майна у 2022 році та взяти його до відома.

ПОДРОБИЦІ

Ворог боїться «степових хижаків» з Вінниччини

Дев'ять років минуло з часу створення 59-ї окремої мотопіхотної бригади імені Якова Гандзюка ЗСУ.

Незламну у боях з російськими окупантами бригаду сформовано на Вінниччині. Їй присвоєно звання нашого земляка генерала Якова Гандзюка, під оруду якого понад сто років тому українці вели бої з тим самим ворогом, що й нині.

Серед тих, хто привітав військових бригади, — народні депутати України Микола Кучер та Лариса Білозір. Микола Кучер із часу створення підрозділу підтримує військових. Напередодні 9-ї річниці парламентарій вкотре побував у бригаді. «Нині наші герої стикаються з надзвичайними випробуваннями, — написав народний депутат у Фейсбуці після поїздки на фронт. — Незважаючи на активізацію ворога у повітрі, збільшення кількості безпілотників, воїни залишаються непохитними у своїй вірі в Перемогу. Захоплюємося їхньою мужністю та відданістю. Щоб допомогти їм у цій нелегкій боротьбі, привезли дрони, запчастини та ремкомплект до техніки. Також передали особливі засоби, що їх просили військові. Які саме, це залишимо у таємниці, але впевнені, що русні вони дуже не сподобаються».

За словами Миколи Кучера, 59-та бригада з 2014 року взяла на себе важку відповідальність за стримування ворога у найгарячіших точках. Участь у боях на Донеччині та Херсонщині принесла їй славу одного з найсильніших військових підрозділів.

«Наша місія — не просто передати на фронт необхідного, а підтримка кожного воїна, який став на захист рідної землі, — читаємо у дописі народного депутата. — Нехай кожен відчуває тепло наших сердець і знає, що ми разом до Перемоги!».

59-та бригада відома серед військових як підрозділ «степових хижаків». Про це зазначив під час привітання військових комбриг полковник Вадим Сухаревський. «Одна лише згадка про «гандзюківців» чи «степових хижаків» змушує добряче понервувати російських вояків», — йдеться у привітанні командира, опублікованому у Фейсбуці.

Віктор СКРИПНИК.

На знімку: Микола Кучер (третій ліворуч) з бійцями під час відвідання 59-ї бригади ЗСУ.

Фото з фейсбук-сторінки Миколи Кучера.

Повернулися в рідну школу

У ліцеї села Мусійки Іванківської громади, що на Київщині, відновилося навчання. Це стало можливим завдяки облаштованому в навчальному закладі укриттю.

Про подію повідомила народна депутатка Ольга Василевська-Смаглюк (фракція «Слуга народу») (на знімку). Це вже 12-те укриття на Київщині, до відкриття якого долучилася парламентарій разом зі своєю командою. «Проект реалізовано завдяки благодійній допомозі «Енергоатома» та особисто президента НАЕК Петра Котіна, Українського ядерного товариства та Благодійного фонду ім. Михайла Василевського», — написала політик на своїй сторінці у Фейсбуці.

За словами Ольги Василевської-Смаглюк, понад 60 дітей 20 місяців навчалися онлайн або в іншій школі, в яку їздили, долаючи десятки кілометрів. Понад усе учні і вчителі мріяли повернутися у рідну школу. І ось це сталося. Двосекційне укриття у власному ліцеї дитворі вдалося протестувати у День Святого Миколая, коли повітряна тривога тривала кілька годин.

Народна депутатка привітала школярів, вчителів та батьків з поверненням у рідні стіни. «Ці неймовірні, відкриті, дружні й розумні діти заслуговують на безпечне навчання, — переконана вона. — Сприятиме цьому також новий комп'ютерний клас, встановлений у цьому ліцеї нашими друзями».

Ольга Василевська-Смаглюк нагадала, що відбудовувати освітню та медичну мережу вона пообіцяла ще в 2019 році. «Обіцяла? Роблю», — акцентувала парламентарій.

Вл. інф.

Медичне обладнання на передовій рятує

Щоразу, приїжджаючи на Донбас, народний депутат Валерій Дубіль (фракція «Батьківщина») (на знімку в центрі) відвідує шпиталі. Парламентарій спілкується з пораненими військовослужбовцями та медиками. «Поза сумнівом, їхній відданості, професіоналізму та героїзму немає меж, — зазначає політик на своїй сторінці у Фейсбуці. — Але для того, щоб рятувати життя, коли відлік іде в прямому сенсі на хвилини, потрібне сучасне медичне обладнання».

Під час останнього візиту народний депутат зі своєю командою доправив в один зі шпиталів на передовій новий сучасний наркозно-дихальний апарат Mindray, який потрібен для проведення якісної низькопоточної седації та наркозу під час оперативних втручань. Також передали медикам новий апарат УЗД, який незамінний для діагностики

в умовах великого потоку поранених, більшість з яких мають тяжкі травми.

«Це не перше обладнання, яке ми з партнерами придбали для шпиталів Донбасу, — каже Валерій Дубіль. — МРТ-апарат, два апарати КТ, десятки УЗД- та рентген-апаратів, підігрівачі інфузій, ультразвукові скальпелі, апарат для гемодіалізу, сотні медичних моніто-

Вл. інф.

ФОТОФАКТ

Відбулося засідання Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування, на якому, зокрема, було розглянуто питання про організацію роботи з нагляду за реалізацією проекту Ради Європи «Підтримка демократичних післявоєнних виборів в Україні», що впроваджується в межах Плану дій Ради Європи для України «Стійкість, відновлення та відбудова» на 2023—2026 роки, та визначення його координатора, а також проект закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо відсторонення від участі в управлінні державними справами посадових та службових осіб, які здійснювали виїзд за кордон під час дії правового режиму воєнного стану в Україні без поважних причин.

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Наша місія — не просто передача на фронт необхідного, а підтримка кожного воїна

Більше свободи та менше перешкод у журналістській діяльності

Верховна Рада України 247 голосами підтримала кандидатуру народного депутата Ярослава Юрчишина («Голос») на посаду голови Комітету з питань свободи слова.

Одразу після свого призначення парламентарій окреслив пріоритетні напрями в роботі. «Більше свободи та менше перешкод у журналістській діяльності» — це перша позиція дорожньої карти нового очільника профільного комітету, яку він виклав на своїй сторінці в Фейсбуці.

«Напади на журналістів, спроби затулити камери під час зйомок, погрози тощо вважаю категорично неприпустимими, — наголосив він. — У межах своєї компетенції обстоюватиму права медійників на доступ до інформації».

Іще один акцент — журналісти в поліні. «Окупанти беруть у полон людей, які не тримали в руках зброї. Пріоритет — докласти зусиль, щоб звільнити наших медійників із російського полону», — зазначив Ярослав Юрчишин.

Третій напрям роботи — перешкоджання поширенню фейків. Ось що зазначив народний депутат із цього приводу: «Ви неодноразово чули про поширення неправдивої інформації від анонімних телеграм-каналів. СБУ вже викривала цілі мережі, що працювали на ворожі спецслужби. Моя особиста порада: довіряйте тільки офіційним дже-

релам комунікації та ЗМІ з хорошою репутацією, яку вони вибудовували роками». Він також повідомив, що має намір пропрацювати із Міністерством освіти питання курсу медіаграмотності, бо «критичне мислення — найкращий захисник від фейків та роспропаганди».

Працювати в комітеті, який раніше очолював представник проросійської політичної сили Нестор Шуфрич і який втратив довіру, — це виклик, каже Ярослав Юрчишин. Але нині той час, коли, за його словами, потрібно брати на себе відповідальність. «Незалежні медіа відіграють ключову роль у демократичній країні під час війни, — йдеться в його повідомленні. — Свобода сло-

ва є непорушною цінністю українців та однією з головних вимог на вступ до Європейського Союзу. Тож до справи».

Під повідомленням, яке Ярослав Юрчишин опублікував у соцмережі, зібралось більше двох тисяч лайків, а також понад шість сотень коментарів. Звичайні громадяни, активісти та навіть політики бажали парламентарію успіхів і висловлювали своє бачення подальшої роботи комітету. У публічному обговоренні, зокрема, звучало багато сумнівів із приводу того, чи зможе комітет відновити свою діяльність. Ось що зауважив Ярослав Юрчишин, підсумовуючи такі побоювання у ефірі радіо NV: «Критичний підхід до будь-якого питання завжди передбачає сумніви. Чи були сумніви щодо доцільності претендування на посаду голови Комітету з питань свободи слова? Звісно, вони були. І стосувалися вони передусім спроможності комітету справді стати на захист свободи слова. Коли на посаду голови цього комітету призначали Нестора Шуфрича, фактично більшість повноважень було передано в Комітет з питань гуманітарної політики й там створено підкомітет з питань інформаційної політики, який очолює Євгенія Кравчук. І фактично журналісти, які у більшості випадків є ключовими гравцями роботи комітету, комунікували саме з цим комітетом. Це не погано. Це просто реалії». Водночас народний депутат зауважив, що комітет, який він очолив, має стати майданчиком, котрий передусім боротиметься за права журналістів, за збалансований доступ до інформації, за вдосконалення процедур акредитації у важливих державних органах, як-от Верховна Рада, або для перебування на лінії розмежування чи лінії фронту. «Зрозуміло, що всі ці питання потребують посередника, яким має стати наш комітет», — наголосив він.

За словами Ярослава Юрчишина, Комітет з питань свободи слова нині є найменшим у парламенті. Разом із новообраним головою до нього входять лише чотири народні депутати. Один із них — Нестор Шуфрич, який нині перебуває під арештом. Відтак новий очільник комітету заявив про плани збільшити кількість його членів, а також поборотися за те, щоби були по-

вернені повноваження, зокрема, в комунікаціях із Національною Комісією з питань телебачення і радіомовлення.

Коментуючи в прямому ефірі перспективи роботи за напрямом медіаграмотності, Ярослав Юрчишин зауважив: «Треба чекати дуже складної роботи. Бо простих рішень у питаннях формування медіаграмотності суспільства просто немає. Ми ніколи не зможемо перемогти за швидкістю анонімні телеграм-канали. Будь-яка інформаційна політика будь-якої держави відставатиме від можливості написати на паркані все, що захочеш. Ми можемо сприяти підвищенню медіаграмотності, щоб люди розуміли, що не верифіковані джерела треба щонайменше перевіряти, а ще краще — не користуватися ними. Це перетин сфери освіти і сфери інформаційної політики». Спираючись на свій досвід роботи в громадському секторі, Ярослав Юрчишин зауважив, що нині у багатьох експертів є напрацювання у сфері медіаграмотності. Тому треба використати всі можливості для того, щоб навчити тих, хто хоче вчитися, формувати критичну позицію.

На своїй новій посаді Ярослав Юрчишин пообіцяв працювати над тим, щоби запропонувати сценарії оптимізації інформаційної політики держави, аби вона була більш збалансованою та ефективною.

Надія СМІЯН.

ФАКТ

Нині на розгляді в Комітеті Верховної Ради України з питань свободи слова лише один законопроект. Це зміни до закону про державну підтримку медіа, гарантії професійної діяльності та соціальний захист журналіста, які передбачають встановлення допомоги журналістам за шкоду їхньому життю та здоров'ю, завдану під час виконання ними професійних обов'язків внаслідок військової агресії російської федерації (№ 9350). Цей документ зареєстровано напередодні Дня журналіста, в червні цього року.

На опрацюванні в комітеті також дві постанови: про тимчасове припинення акредитації журналістів та технічних працівників засобів масової інформації при органах державної влади України, щодо яких застосовано санкції (№ 5057), та про Заяву Верховної Ради України з приводу забезпечення гарантій свободи слова і верховенства права щодо журналістів і засобів масової інформації як ключових критеріїв для вступу України до Європейського Союзу (№ 7470). Подані ці постанови, відповідно, в лютому 2021 року та в червні 2022-го.

позиція

До обрання на посаду голови Комітету з питань свободи слова Ярослав Юрчишин був першим заступником голови Комітету з питань антикорупційної політики. Ось що він заявив із цього приводу: «Хочу застерегти всіх недоброчесних діячів: залишаю Комітет з питань антикорупційної політики лише офіційно. Фактично ж продовжу підтримувати незалежність наших антикорупційних органів та допомагатиму тим, хто бореться з головним внутрішнім ворогом».

Кошти підуть на зброю і техніку для фронту

А Тернопільській громаді залишиться соціальний бюджет

У Тернополі громадські активісти вкотре нагадали місцевій владі про необхідність іще більше підтримувати наші сили оборони. Цього разу чергову акцію вони розпочали з автопробігу під уже традиційним гаслом «ЗСУ в першу чергу». Небайдужі до потреб фронту і військових тернополяни на автомобілях із державними прапорами пройшли кількома мікрорайонами обласного центру. Потім вони зупинилися біля міської ради. Головна вимога, котру знову висловлюють пікетувальники, — збільшити витрати з міського бюджету саме на фінансування Збройних Сил України.

Як повідомили активісти, насамперед вони хочуть почути звіт тернопільського міського голови Сергія Надала про витрати міського бюджету. На їхню думку, під час воєнного стану коштами потрібно розпоряджатись так, щоб у першу чергу забезпечувати потреби військових, а вже потім думати про найнеобхідніші для громади витрати. А головне — позбутися зайвих.

Вони нагадали: хоч Тернопіль залишається

тиловим містом, це не означає, що його оминула війна. Навпаки, тил має брати найактивнішу участь у наближенні Перемоги. І місцева влада має подбати про це.

Натомість громадськість змушена підштовхувати її до таких дій. За словами пікетувальників, до середини вересня, коли була проведена перша акція на підтримку ЗСУ, силовикам із міського бюджету було виділено допомоги на 55 мільйонів гри-

вень. Але за три останні місяці, коли під стінами міськради почали регулярно проводити акції, з бюджету було виділено на потреби військових майже 100 мільйонів гривень.

Учасників заходу й тепер цікавили витратні статті з міського бюджету: які суми і куди були виділені протягом року. А ще було висунуто пропозицію, щоб у новому 2024-му витрати на ЗСУ становили не менше 20 відсотків від витрат міста, тоді

як цього року, за словами активістів, вони становили не більш як 8 відсотків.

Свої вимоги пікетувальники зафіксували у зверненні, котре передали до міської ради. Але поспілкуватись із міським головою їм не вдалося.

На їхні запитання відповідали секретар міської ради Ігор Гірчак та речниця міської ради Мар'яна Зварич. Остання заперичила, що міськрада діє в межах чинного законодавства і може виділяти гроші тільки після того, як отримує запити від військових. Та загалом цього року на потреби захисників і їхніх сімей із міського бюджету передбачено понад 184 мільйони гривень.

Тим часом у міськраді в режимі онлайн провели обговорення бюджету громади на наступний рік.

Як зазначила заступник міського голови Вікторія Остапчук, оскільки частину коштів із міської скарбниці вилучать до державного бюджету, кошторис громади буде соціальним і спрямованим насамперед на забезпечення заробітної плати працівникам бюджетної сфери та такі соціально захищені статті, як оплата енергоносіїв, медикаментів, харчування дітей у закладах освіти та охорони здоров'я. А від усіх капітальних видатків, окрім тих, що пов'язані з усуненням

аварійних ситуацій і з міжнародними зобов'язаннями, доведеться відмовитись.

Наступного року на заробітну плату всіх працівників бюджетної сфери спрямовано понад 60 відсотків бюджету. Водночас на програму «Обороноздатність» на 2024 рік передбачено понад 63 млн грн. Ідеться про придбання обладнання для захисників, техніки, військової амуніції, інструментів, а також надання грошової допомоги для військовослужбовців, на їх лікування та реабілітацію.

Ірина ПОЛЬОВА.

Фото Тернопільської міськради.

Черговий автомобіль для оборонців

Народний депутат Павло Сушко на запит бійців передав бус для 204-го окремого батальйону ТрО Києва, який нині несе оборону на Бахмутському напрямі.

«Вдячний, що вкотре відгукнулися, щоб допомогти нашим друзям та партнерам Андрію Козяру та його колегам. Цінуємо нашу співпрацю задля Перемоги», — зазначив парламентарій.

Перспективи розвитку автомобільного транспорту та інфраструктури

АКТУАЛЬНО

Під такою назвою упродовж трьох днів у форматі відеозв'язку нещодавно відбувалася третя міжнародна науково-практична конференція. У ній взяли участь майже 300 фахівців-науковців з України та з-за кордону, представники профільних установ та відомств. Долучитися мали змогу також представники бізнесу, промисловості, міжнародні організації в Україні.

— В умовах повномасштабної війни значення наукового, експертного та інформаційно-аналітичного забезпечення задля розв'язання нагальних проблем, визначення тенденцій і перспектив подальшого стратегічного розвитку автомобільного транспорту, інфраструктури та суміжних галузей набуває особливої актуальності, — зауважив у вітальному слові до учасників конференції голова Комітету Верховної Ради з питань транспорту та інфраструктури Юрій Кісель. — Запропонована для обговорення тематика конференції зорієнтована не лише на технологічні питання транспортної сфери, а й пов'язаних з нею галузей національної економіки, яка зазнає великих руйнувань через ворожу навалу. Маємо розв'язати суспільно-

економічні проблеми, спричинені жахливим впливом варварської агресії на життя людей, — зазначив народний депутат і побажав учасникам дискусійної панелі плідної роботи.

— Країна переживає непростий період через воєнні дії, і транспортна галузь не є винятком, але саме в такі часи особливо важливо об'єднуватися та шукати інноваційні рішення для подолання складнощів, — упевнений Володимир Крейденко, заступник голови Комітету Верховної Ради з питань транспорту та інфраструктури. — Вірю, що розвиток автомобільного транспорту та інфраструктури відіграватиме головну роль у відновленні економіки та забезпеченні стійкості України. У цей складний час нам усім — науковцям, законодав-

цям, представникам виконавчої влади — важливо співпрацювати задля подолання викликів сьогодення та відновлення української транспортної інфраструктури. Конференція є зручним майданчиком для обміну ідеями та досвідом створення інноваційних рішень і стратегій розвитку транспортної галузі.

— Традиція щорічно проводити такі широкі масштабні галузеві конференції була започаткована ще у 2021 році. Тепер вона вже стала потужною міжгалузевою, міждисциплінарною платформою, яка об'єднує зусилля

інтелектуалів з різних куточків України та прогресивних держав для подолання численних викликів сьогодення, — розповів директор ДП «ДержавтотрансНДІпроект» Віктор Горицький. — На меті маємо надати державі наукову, експертно-аналітичну та інформаційну підтримку в умовах воєнного часу. Галузеві фахівці, зокрема, допомагають визначити нагальні потреби і проблеми транспортного господарства, окреслити небезпечні тенденції, перспективи і доцільність запропонованих стратегій розвитку автомобільного транспорту, інфраструкту-

ри та суміжних галузей з огляду на міжнародну інтеграцію і глобальні виклики. Повномасштабна війна вимагає консолідації зусиль усього суспільства та диктує нові пріоритети і завдання, зокрема, й для науки.

За результатами роботи конференції та пропозиціями експертів, науковців і практиків буде напрацьоване відповідне рішення, яке спрямують на розгляд у Мінінфраструктури та відповідний комітет Верховної Ради.

Ірина
ШАТРОВА.
Скріншот відео
надано автором.

Координатор національної програми «Державотворець» Максим Свисенко вважає, що унікальність форуму в інтерактивності: «Модератори та спікери постійно ставлять молоді запитання. Хлопці та дівчата онлайн, через відповідний канал, відповідають. Так ми у реальному часі відстежуємо думку зали щодо тих чи інших проблем».

А на облаштованій «Алеї можливостей» активісти і підприємці з усієї країни презентували учасникам доступні напрями для самореалізації.

Володимир РИБАЛЬЧЕНКО.
Фото Дніпропетровської ОВА.

Представили проект Плану відновлення Чернігівщини

У Чернігові відбулися XII «Розумовські зустрічі». Йдеться про традиційну щорічну міжнародну конференцію за участю експертів та працівників владних інституцій, представників громадськості, медіа. Цьогорічні зустрічі присвячувалися 1000-літтю Великого князівства Чернігівського. Дата відзначатиметься наступного року.

На конференції чи не вперше було представлено проект Плану відновлення та розвитку Чернігівської області. Це комплексний документ, напрацьований обласною військовою адміністрацією, що має на меті не лише подолати воєнні руйнації, а й створити основу для розвитку території за умов довготривалої та близької загрози. Він передбачає нову якість управління в територіальних громадах, зокрема стратегічного планування у прив'язці до програмно-цільового методу, отже — з фінансовою основою (а не за принципом аби було), формування віміння презентувати свою громаду, ідентифікувати основні проблеми, працювати з іноземними партнерами, в тому числі — донорами, та багато інших аспектів, опановувати які доводиться на ходу.

Володимир БОЙКО.
Чернігів.

Перші помічники ветеранів пройшли відбір

Наступний крок — співбесіди, за результатами яких вони зможуть працювати і надавати послуги підтримки у громадах Закарпаття.

До участі в пілотній ініціативі Мінветеранів відібрали сім громад області: Берегівську, Виноградівську, Великолучківську, Дубівську, Жденіївську, Рахівську і Ужгородську. Про це повідомив на брифінгу заступник голови ОВА Петро Добромільський.

«Сьогодні в реєстрі Мінветеранів у Закарпатській області офіційно зареєстровано 10 596 ветеранів. Кожен і кожна з них потребують допомоги в адаптації та поверненні до мирного життя, а психосоціальна підтримка необхідна також й їхнім родинам. Найкраще і найефективніше її зможуть надавати за принципом «рівний — рівному» безпосередньо у громадах саме ті люди, які вже пройшли цей шлях», — наголосив Петро Добромільський.

18 кандидатів у помічники ветеранів у Закарпатській області погодили на першому етапі реалізації проекту. Тож розгляд поданих заявок у цьому році завершили. Однак охочі стати помічником ветерана можуть і надалі реєструватися на порталі e-Ветеран. Ці анкети фахівці профільного міністерства опрацьовуватимуть з 1 січня наступного року.

Також у громадах учасниках пілотної

ініціативи органи місцевого самоврядування вже створили комісії для проведення співбесід з кандидатами в помічники ветерана. До їх складу входять представники Мінветеранів, обласної адміністрації та психологи, поінформувала начальниця управління ветеранської політики департаменту соціальної роботи населення ОВА Мирослава Сухар (на знімку ліворуч).

За її словами, співбесіди відбуватимуться у змішаному форматі: в офлайн-режимі безпосередньо на місцях братимуть участь кандидати, а представники профільного міністерства та ОВА долучатимуться онлайн. Також кандидати в помічники ветерана перевірятимуть на знання законодавства, рівень комунікації та стресостійкості. Після проходження співбесіди на кандида-

та чекає тритижневе навчання, за результатами якого видається сертифікат. А далі — працевлаштування у громаді. Заробітна плата помічника ветерана в межах пілотного проекту в різних ТГ буде однаковою й залежатиме від кількості наданих послуг. А субвенція з держбюджету компенсує громадам ці витрати.

До речі, в області діють й інші регіональні програми та ініціативи з підтримки ветеранів і членів їхніх родин. Зокрема, новий проект «Ветеранський простір ВДОМА», який має сприяти реінтеграції військових у цивільне життя. Відповідні програми підтримки діють у кожній громаді. На їх реалізацію в наступному році передбачили майже 100 млн грн. Обласна програма на 2024 рік також затверджена і буде фінансуватися в більших обсягах, ніж цього року.

Василь НИТКА.
Фото
прес-служби ОВА.

В Українському домі 31 житель Тернопільської громади отримав посвідчення борця за незалежність України у ХХ столітті. Вони були одними з перших, хто розпочав боротьбу за Україну задовго до проголошення її незалежності. Вони стали на важкий шлях боротьби, знаючи, що можуть бути жорстоко покарані радянською владою. Прапор звитяги тепер із рук ветеранів підхопило наступне покоління, що бореться за рідну країну на полі бою.
Про це повідомила наш власкор Ірина Польова

Фото Тернопільської міськради.

3 олімпу слави на смітник історії — у столиці демонтували пам'ятник щорсу

Сотні киян і десятки об'єктивів фотоапаратів та відеокамер стали свідками епохальної події — у центрі Києва знесли монумент більшовицькому військовому діячеві миколі щорсу. Комунальники, які розпочали роботу рано-вранці, на демонтаж 7-тонної конструкції заввишки 13,8 м витратили шість годин. До робіт було залучено важку техніку, тож на бульварі Тараса Шевченка частково перекривали рух. Присутні спостерігали за поваленням більшовицько-московського ідола із захватом в очі. Історик та громадська діячка Тетяна Швидченко назвала рішення знести статую щорсу знаковим. «Майже 70 років Україна чекала на це, — каже вона. — Нарешті пам'ятник одному з окупантів буде прибрано з Києва».

І справді, активісти давно вимагали ліквідувати один з найяскравіших маркерів російської імперської політики. Про це свідчать і написи на постаменті — «Кат», «Убивця», «Злочинець», «Воював проти Армії УНР». Після повалення 8 грудня 2013 року пам'ятника лєніну, який стояв на початку бульвару Тараса Шевченка, що стало початком «ленінопада», від активістів пролунали гучні заклики продовжити декомунізацію центру столиці. Тоді монумент кривавого ката закрили щитами синьо-жовтого кольору.

24 серпня 2016 року представники патріотичних організацій намагалися самотужки знести скульптурну композицію, у березні 2017-го невідомі відпиляли ногу коня, на якому сидів щорс. Невдовзі її причепили, але вже не бронзову, а гіпсову.

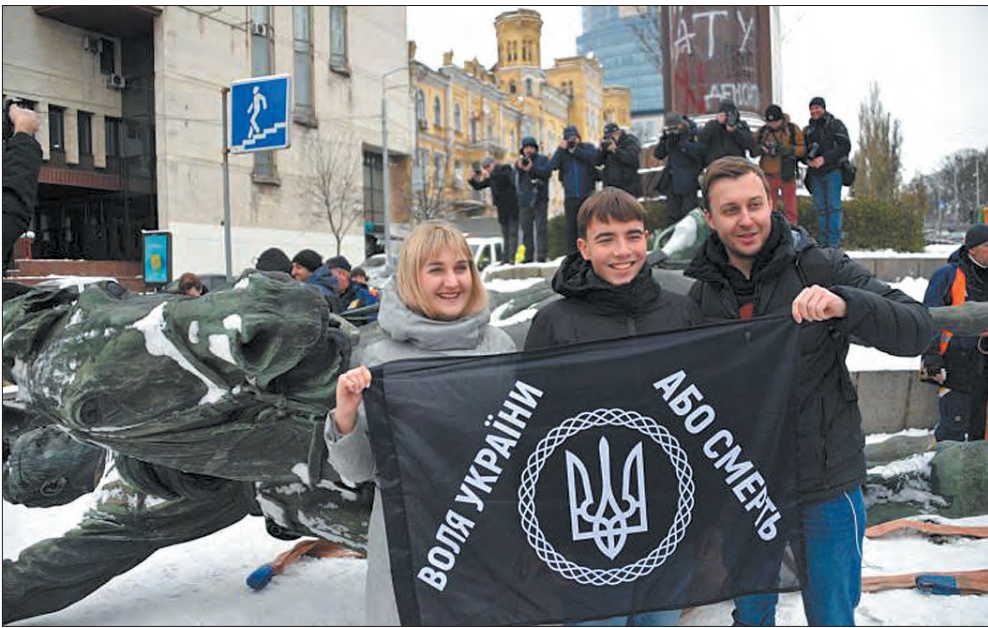
Пам'ятник червоному командирі було встановлено до 300-річчя Переяславської ради у квітні 1954-го, хоч ідея увічнити його з'явилася в сталіна ще в середині 1930-х. Кремлівський тиран возвеличував щорса як борця за «радянську Україну». Саме він замовив режисеру Олександрову Довженку фільм про нього. Під час вручення митцеві ордена лєніна за картину «Аероград» сталін, улюбленим фільмом якого був «чапаєв», сказав кінодраматургу: «За вами борг — український чапаєв. щорса ви знаєте».

Радянська влада активно використовувала образ командира, що народився в місті Сновську на Чернігівщині в сім'ї залізничника, переселенця зі Стовпців мінської губернії, для пропаганди комуністичних ідей та просування великодержавних концепцій. Про щорса писали вірші й книжки, знімали кіно, йому присвячували художні полотна, ставили пам'ятники. Наприклад, кремлю фільм Довженка обійшовся в п'ять мільйонів рублів замість запланованих трьох, а режисер за роботу над стрічкою заплатив здоров'ям — у нього стався інфаркт.

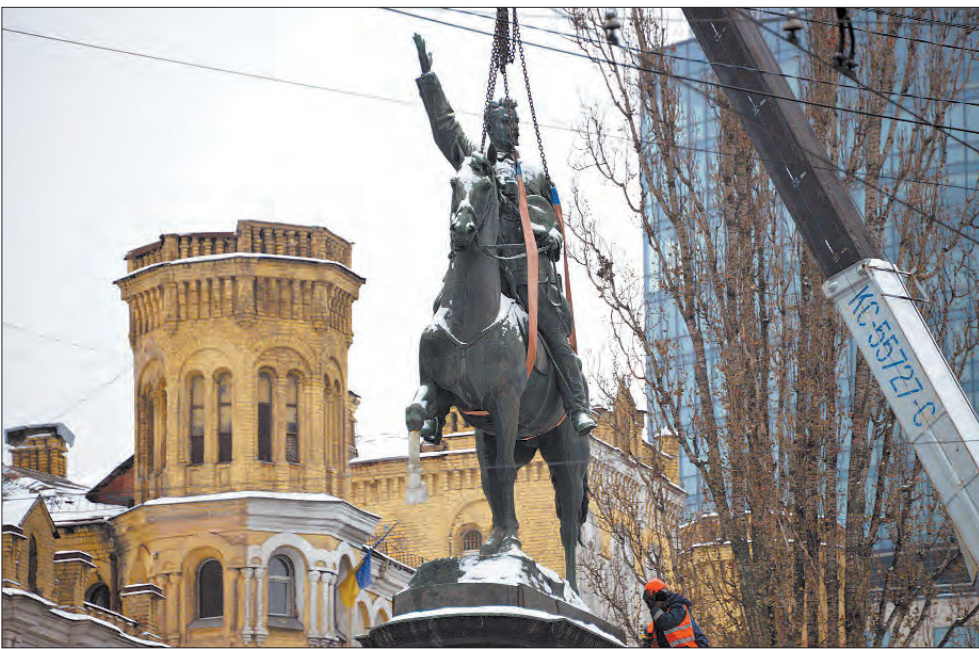
Над картиною митець працював чотири роки. Його головним консультантом був іван дубовий, який служив у щорса заступником начальника 1-ї української дивізії Богуна. Довженко 11 місяців писав сценарій, працював в архівах і музеях, зустрічався із соратниками комдива, який загинув у 24 роки. Існувало дві версії смерті щорса — за першою 30 серпня 1919-го під Коростенем він потрапив від вогонь петлюрівського кулеметника і помер на руках у івана дубового. За другою, неофіційною, дубовий виконав розпорядження троцького ліквідувати щорса, як було знищено й інших командирів — «батька-отамана» боженка (його отруїли просто в штабі), котовського, богунського, черняка, яких нарком з військових і морських справ звинувачував в анархізмі, ухиливній від підпорядкування українських радянських військ командуванню

червоної армії ррфср. Трохи раніше чк ліквідувала в Києві й дружину боженка, яка поїхала в столицю на розвідку. Згорьований чоловік відправляє щорсу телеграму: «Убила її чека м. Києва. Терміново телеграфуйте розслідування її смерті, дайте відповідь. Через три доби виступимо для розправи з чекою, дайте відповідь, інакше не переживу». Втішили вдівця дорогим подарунком — золотим портсигаром, після чого ліквідували отруєним коням.

Уродженця Чигиринщини івана дубового, свідка тих подій, заарештували просто під час зйомок 21 серпня 1937-го. Менш як за рік його стратили в тюрмі нквд, а родину відправили в гулаг. На подію Довженко реагує емоційно: «Гад! Зрадник!». Режисеру, який у 1918—1919 роках воював проти більшовиків в Армії УНР, про що знав і сталін, доводиться переписувати сценарій і щодні прислухатися до кроків на сходах.

На кадрах фільму бачимо комдива, введеного в перемозі соціалістичної революції, яка принесе народу добробут і щастя. Насправді в Україну радянську владу щорс з московською окупаційною армією принесли на штихах. По Києву й інших регіонах прокотилися хвилі червоного терору. Друга хвиля припала на лютий 1919-го, коли після взяття столиці УНР щорса було призначено комендантом міста і протягом 10 днів він був його повновладним господарем.

Курс на політичний терор більшовики взяли одразу після жовтневого перевороту. З осені 1918-го він набув статусу офіційної політики радклади, що було закріплено декретом ради народних комісарів більшовицької росії (ррфср) «Про червоний терор», в якому вказувалося: «...забезпечення тилу шляхом терору є прямою необхідністю; що необхідно забезпечити радянську республіку від класових ворогів шляхом ізоляції їх у концентраційних таборах; що підлягають розстрілу всі особи, приналежні до білогвардійських організацій, заколотів і заворушень».

Відповідно до напису на одному з транспарантів пролетарієв «Железної ру-

організовувати червоноармійські загони і звідси почався його марш на Україну. Тож він фактично приєднав українські землі до більшовицької росії. Нині Стародубщина — це 12 районів брянської області рф площею 14 762 кв. км.

На зйомках фільму про щорса консультантом Довженка була дружина «легендарного комдива» фрума хайкіна. У 1918-му в містечку Унеча на Стародубщині вона очолювала чк. Збереглося багато спогадів очевидців про те, як фрума, вбрана в шкрянку куртку і шкрянні штани, з маузером на боку розправлялася з «ворогами революції» — гайдамаками, селянами, котрі не хотіли віддавати своє збіжжя пролетаріату, представниками інтелігенції. Її команду «Розстрілять» одразу ж і без роздумів виконували підлеглі казахи й китайці, які до більшовицького перевороту працювали на залізницях, а потім, щоб прогудуватися, приєдналися до червоної армії. Фрума хайкіна власноруч страчувала цілі сім'ї, вбила щонайменше 200 жінок і дітей, живцем спалила царського генерала, котрий перевозив у валізі керенки. Садистку зупинила смерть її чоловіка — микола щорс був убитий (ймовірно, своїми ж) у серпні 1919 року на Житомирщині. Вдова комдива вирішила сховатись подалі від війни, яку розпалювала сама і її чоловік. Вона заявила, що хоче поховати щорса в саратові, аби тут, на місці боїв, його могили не сплюндрували — отруєного за місяць до загибелі щорса командира тарашанського полку 1-ї радянської дивізії василя боженка викинули зі склепу в Житомирі. Щоправда, боженківці перед тим викинули з того склепу поховану там людину.

Цвинтар, де був похований забальзамований комдив, розрівняли й на тому місці посадили парк і заклали підприємство. Могили відшукали лише у 1949 році на території куйбишевського (самарського) кабельного заводу під товстим шаром щебеню. Фрума хайкіна взяла собі нове прізвище ростова і все життя працювала «вдовою щорса», що добре оплачувалося владою — отримала квартиру, мала путівки, матеріальну допомогу, статус. Вона пішла з життя, так і не відповівши за скоєні злочини, у 1977 році в москві, де й похована.

9 грудня 2023 року історія восторжеству вала — канонізований у срср на державному рівні комдив з олімпу слави кийвськими комунальниками під схвальні оплески киян відправлений на смітник історії, де й місце кату-окупанту. Монумент щорсу планують передати в Музей тоталітаризму, а поки що його зберігатимуть у Державному музеї авіації України імені О. Антонова. На постаменті, де ще залишилися викарбувані скульптурами сцени російсько-української війни 1917—1922 років, зображення офіцерів та солдатів червоної армії, після опитування киян через застосунок «Київ цифровий» з'явиться новий пам'ятник. Соціолог Лука, який протягом кількох годин спостерігав за демонтажем червоного ідола, зазначив, що «ми є свідками торжества історії». «Через сто років Петлюра, проти якого воював щорс, — каже він, — такі переміг кривавого тирана, що пролив ріки крові — киян, і тих, хто чк звозила в українську столицю. Комдив був провідником ідей лєніна, ідеолога червоного терору, захопити і підкорити Україну. Сьогодні проти нас воюють нащадки тих, хто окупував Донбас, Київ, Житомир на початку ХХ століття. Нам слід віддати шану державникам, котрі в роки національно-визвольних змагань 1917—1921 років протистояли червоній чумі. На мою думку, було б логічно на місці поваленого лєніна, що стояв на початку бульвару Тараса Шевченка, встановити пам'ятник гетьману Української держави Павлу Скоропадському, а на перетині бульвару Тараса Шевченка і вулиці Симона Петлюри — Голові Директорії УНР. А на постаменті, з якого скинули щорса, викарбувати слова Петлюри: «Я вірю і певний, що Україна як держава буде».

Світлана ЧОРНА.

Фото Георгія ЛУК'ЯНЧУКА.

Сьогодні потрібні дрони, а не «центрова» ялинка

В обласному центрі активісти ініціативної групи «Полтава спротив» організували акцію протесту проти намірів близьких до колишнього міського голови Олександра Мамає підприємеців встановити «головну ялинку міста».

Таку велику штучну ялинку з яскравою ілюмінацією встановлювали на Театральній площі до повномасштабного вторгнення рашистів на територію нашої держави. Однак минулого року після опитування земляків, більшість яких висловилися проти появи такої ялинки та масових гулянь біля неї під час великої війни, тодішня міська влада цю традицію порушила.

Натомість тепер, коли бойові дії на фронті стали ще запеклішими й кривавішими, секретар міськради Катерина Ямщикова, котра виконує обов'язки міського голови, повідомила про те, що об'єднані в громадську організацію «Підприємці Полтавщини» бізнесмени ініціюють відновлення традиції у так би мовити звуженому форматі. Мовляв, ту штучну ялинку із закупленими раніше іграшками змонтують, але обійдеться без яскравої ілюмінації та «гучних» ярмаркових гулянь біля неї.

При цьому не витратять кошти з бюджету громади, бо за монтаж-демонтаж і об-

слуговування ялинки готові заплатити орієнтовно 400 тисяч гривень самі ініціатори-підприємці. У надії, що така благодійність не буде для них збитковою, бо більшість цих повпредів бізнесу, як і голова ГО, депутат міськради Євген Дикань, володіють кафе, ресторанами та іншими схожими закладами в центрі міста. І зрозуміло, що їхня наповнюваність протягом кількох тижнів, доки «пуговину» Полтави прикрашатиме головна ялинка, збільшиться в рази. А це не лише вичерпка підприємців, які також купують потрібні для військових речі, а й додаткові надходження до міського бюджету...

Однак із такою логікою категорично не погоджуються згадані представники ініціативної групи «Полтава спротив». Бо вважають, що сама ідея «центрального» новорічного святкування біля ялинки в час, коли за кількості метрів звідси, у Свято-Успенському кафедральному соборі ПЦУ, практично щодня відспівують полеглих земляків — захисників України, є аморальною. Тож саме на Театральну

Під час акції на Театральній площі.

площу, де так би мовити, «нагріте» місце для новорічної красуні, вони вийшли з плакатами-гаслами «Ні ялинці! Гроші на ЗСУ!», «Дикань, купи дрони», «Хтось у полоні свят, а хтось у полоні на свята» й схожими. До них приєднались інші небайдужі полтавці, переважно жінки. Зокрема, й дружини полеглих воїнів та тих, хто продовжує воювати на найгарячіших ділянках фронту. Загалом учасниками акції стали приблизно півсотні осіб.

Усі вони зазначали, що не проти новорічно-різдвяного свята для дітей, зокрема й з

ялинкою. Але сьогодні, у час кривавої бійні з лютим ворогом, його треба влаштувати вдома — не напоказ і не всупереч здоровому глузду. Та й вільні кошти підприємців краще використати на придбання таких необхідних сьогодні на передовій дронів. Оскільки ні представники згаданої громадської організації підприємців, ні можновладці до учасників акції не вийшли, то активісти почали зв'язуватися з ними телефоном. При цьому з'ясувати, хто саме дає дозвіл на встановлення головної ялинки міста, не виходило. Тож в учасників акції склалося враження, що повпреди районної військової адміністрації та міської влади намагаються «перепасувати» відповідальність за прийняття остаточного рішення одне на одного.

За таких умов, телефоном дізнавшись від Катерини Ямщикової про те, що вона й у вихідний день — на робочому місці, протестувальники напросилися до неї «в гості». Посадовка зустрілася з учасниками акції в холі міськради. І пояснила, що пропозицію підприємців про встановлення «центральної» ялинки з

міськвиконкому було надіслано в районну військову адміністрацію, яка в умовах воєнного стану має погоджувати й надавати дозволи на будь-які масові заходи. Відповідь звідти на це звернення на момент їхньої зустрічі не надійшла.

У розмові з учасниками акції, яка розпочалася досить емоційно, секретар міськради наголосила на тому, що їх «почула». Тому нагадає про їхню позицію й підприємцям — ініціаторам встановлення ялинки. Та, зрештою, найближчими днями запросить на зустріч представників усіх зацікавлених сторін, аби після вислуховування їхніх аргументів і конструктивного діалогу прийняти зважене рішення.

Водночас Катерина Ямщикова запропонувала протестувальникам оформити своє звернення до міськради письмово. Таке звернення вони написали одразу після завершення розмови з очільницею міста й поставили під ним свої підписи. Зі сподіваннями на те, що при ухваленні згаданого рішення переможе здоровий глузд, а не чийсь амбіції та комерційні інтереси.

Василь НЕЙЖМАК.
Полтава.

Фото автора.

АКТУАЛЬНО

Відновити пошкоджені оселі допомагає громада

Дніпрян, чий оселі зазнали руйнувань через ракетні атаки рф, відбудовують своє житло коштом міста — матеріальну допомогу вже отримали 683 особи.

Відповідна програма працює у місті вже понад рік. За цей час було виділено майже 130 мільйонів гривень. На ці гроші громадяни відновлюють найважливіше: міняють вікна, двері, дах тощо. Водночас виплати від міста не покривають витрат за пошкоджену і знищену техніку, меблі тощо.

Як розповіли у департаменті соціальної політики міськради, розмір відшкодування залежить від ступеня руйнації будинку.

«Зробили максимально просту процедуру подання документів. Адміністрація району складає акт обстеження пошкодження, потім мешканець цього житла приходиться до нашого управління з цим актом і з правоустановчими документами. Якщо є, то можна додати кошторис, чеки. Після цього

комісія визначає розмір матеріальної допомоги, яку може бути виділено з міського бюджету», — зазначила начальник управління соціального захисту департаменту соціалістики міськради Ірина Максименко. Так, у вересні минулого року ворожа ракета прилетіла у приватний будинок по вул. Незамайвській (раніше — Шишкіна). Жителька сусіднього помешкання Наталія Онисенко розповіла, що ракетний удар був уночі, у її будинку знесло дах, пішли тріщини по стінах, вибило вікна та двері: «Представники департаменту обходили всі пошкоджені подвір'я, давали контакти, розповідали, куди звертатися по допомогу, як написати заяву, які потрібні документи тощо. Ми врешті це і зробили, написали заяву, зібрали документи, довідки. Звичайно, це потребувало певного часу. Допомогу отримали наприкінці лютого 2023-го. На сьогодні відновили 95% пошкоджень будинку. Залишилися тільки косметичні моменти, як-то переклеїти шпалери. Одне слово, всі основні роботи вже завершено».

Відповідні документи приймають в управлінні соціального захисту департаменту за адресою вул. Шевченка, 11. Отримати консультацію щодо одержання такої допомоги можна за телефоном (068) 913 46 88.

Володимир РИБАЛЬЧЕНКО.
Дніпро.

Фото Дніпровської міської ради.

Злочини, породжені війною, не залишаться без покарання

Після повномасштабного вторгнення «другої армії світу» в Україну росія поставила під загрозу знищення не тільки майно, матеріальні та природні ресурси, а й життя кожного українця і врешті-решт існування нашої держави. Пріоритетом у роботі органів прокуратури в нелегкий для країни час стало забезпечення розслідування злочинів, вчинених рф, та притягнення агресора до відповідальності. Справедливого покарання не уникнути ані зрадникам, ані колаборантам, ані диверсантам...

— Ми стали першою країною, яка розслідує військові злочини вже під час повномасштабної агресії, що триває. Це безпрецедентний виклик для всієї системи

правосуддя. Продовжуємо стабільно виконувати свою роботу: координуємо діяльність органів правопорядку, здійснюємо представництво інтересів держави в судах та, звісно, документуємо військові злочини.

З 24 лютого 2022 року слідчим відділом управління Служби безпеки України в Хмельницькій області було зареєстровано 353 військові злочини. Тільки цього року про підозру у вчиненні таких повідомлено майже пів сотні осіб. До суду скеровано понад вісімдесят обвинувальних актів, — розповів керівник Хмельницької обласної прокуратури Олексій Олійник.

За його словами, протягом року також

здійснювалося досудове розслідування у 142 кримінальних провадженнях про злочини, пов'язані зі збройною агресією рф, 27 з яких — це військові злочини, решта — проти основ національної безпеки.

У провадженні дізнавачів УСБУ в Хмельницькій області перебувало 65 кримінальних проваджень за фактами колабораційної діяльності: 25 обвинувальних актів спрямовано до суду, 16 колабораціоністів уже понесли заслужене покарання.

Реальні строки позбавлення волі отримали й п'ять зловмисників за вчинені злочини проти основ національної безпеки. Від початку повномасштабного вторгнення судами винесено 22 обвинувальні ви-

роки за такі злочини. Так, до 15 років з конфіскацією майна засуджено хмельничанку, яку суд визнав винною в державній зраді, вчиненні дій, спрямованих на насильницьку зміну чи повалення конституційного ладу, посягання на територіальну цілісність і недоторканність України та виправдання збройної агресії рф проти України.

Хмельниччина відчула на собі наслідки ворожих атак: зруйновано або пошкоджено двадцять цивільних та сім об'єктів енергетичної інфраструктури. Ці терористичні акти ретельно фіксуються правоохоронцями, аби згодом ворог відповів за кожен.

— Не залишились поза увагою й злочини

щодо незаконного переправлення чоловіків через державний кордон України, — каже Олексій Олійник. — Протягом року правоохоронними органами в області розпочато двадцять відповідних кримінальних проваджень.

І так само доводиться боротися з тими, хто ухиляється від призову на військову службу під час мобілізації. Наразі розпочато 284 кримінальні провадження щодо таких громадян. За наслідками досудового розслідування до суду скеровано 58 обвинувальних актів. Понад два десятки осіб було засуджено, п'ятеро отримали реальні терміни позбавлення волі.

Ірина КОЗАК.
Хмельницький.

Українські захисники, котрі потребують хірургічного втручання чи лікування внаслідок поранення, зможуть безплатно отримати медичну допомогу у Житомирській клініці «Медібор». Ініціатором проєкту виступила БО «Фонд громади Житомира». Половину необхідних коштів виділила нідерландська компанія Valantic, ще 50% витрат візьме на себе клініка. Відбір пацієнтів координуватиме Житомирський військовий госпіталь. Ця ініціатива допоможе трохи розвантажити військових медиків, які працюють у посиленому режимі. На одного пацієнта передбачено приблизно 20 тис. грн. *Про це повідомляє наш власкор Оксана Лук'яненко*

Успішно лікують наслідки контузій...

У соцмережі було поширено статтю на більш ніж актуальну сьогодні тему — контузія, її наслідки та причини цих наслідків згідно із... законами фізики. На жаль, навіть не всі медики розуміють, що відбувається в організмі постраждалих від ударної хвилі. Підлікувавши бійців тиждень-два пігулками та крапельницями, «оздоровлених» відправляють назад на фронт, де їх «клинить» від кожного звуку. Автор, біофізик за фахом, стверджує, що «більшість тих лікарів, яких випустила наша медична школа... не спромоглася підняти літературу і не лікує контузії від слова «зовсім». З більшістю зрозуміло. Але чи є у нас меншість, яка всупереч категоричному «зовсім» не просто «підняла літературу», а може дієво допомогти постраждалим від акубаротравми? З'ясовується, є. Ми попросили доктора медичних наук, доцента кафедри ортопедії та травматології ме-дакадемії післядипломної освіти ім. П. Шупика Сергія Дибкалюка докладніше розповісти про, без перебільшен-ня, унікальний метод порятунку від наслідків контузії пацієнтів у камуфляжі.

Закони фізики в медицині

— Я читав цю статтю і погоджуюся з автором, що контузія — це не банальний струс мозку, а ураження органів і систем, кожної клітини на молекулярному рівні. Фізика розглядає такі поняття, як інерція, маса, прискорення. У разі контузії ці поняття діють як руйнівна сила, що спричиняє такий стан, коли голову наче відри-ває від тулуба. Чому? Тому що голова набагато легша і під впливом вибухової хвилі одержує в рази більше прискорення. Це призводить до травми шийного відділу хребта, а саме в цій частині нашого тіла зосереджено найважливіші нервові структури, через які відбувається зв'язок між головним мозком та опорно-руховим апаратом, органами дихання, черевної порожнини, серцево-судинною системою то-що. Шия — це основні лім-фатичні коректори, венозні та артеріальні магістральні судини, які поєднують мозок і серце.

Після такої травми утво-рюються рубці та спайки навколо нервових стовбурів та магістральних судин. Тому в постраждалих від контузії формуються наслідки у ви-гляді насамперед гемодина-мічних порушень. Найбільш вразлива хребтова артерія, адже розташована безпосе-редньо вздовж шийного від-ділу хребта, в його кістково-м'язовому каналі поперечних відростків, а в першому сег-менті проходить в анатомі-чному м'язово-фасціальному тунелі, який після розриву м'язів та створення рубців стає для артерії пасткою, в якій вона починає затиска-тися. Кров у голову прохо-дить по штовхвом, «обкрада-ється» головний мозок, до того ж насамперед стражда-ють найважливіші структури, центри дихання, кровообігу, управління внутрішніми ор-ганями і системами. Так лю-дина у віддаленому періоді навіть після легкої контузії поступово стає інвалідом. А закони фізики, математики ніхто не скасовував. Навіть у медицині вони є і діють.

Це ті твердження у цито-ваній вами статті, які я поді-ляю. Але не погоджуюся з категоричним, що у нас зов-сім не лікують від наслідків контузій. В автора просто бракує інформації: успішно пролікованих нами пацієнтів після контузій доходить до двох сотень. Це наш досвід, досвід групи науковців, док-тора медичних наук, профе-сора, хірурга клініки судин-ної хірургії Національного військово-медичного клініч-ного центру «Головний вій-

ськовий клінічний госпіталь» Віктора Черняка, кандидата медичних наук, головного спеціаліста з ультразвукової діагностики Центрального госпітально військово-медич-ного управління СБУ Віталія Зоргача і мене, Сергія Диб-калюка. І скажу вам без зай-вої скромності — ефектив-ність нашої роботи вражає. За кордоном є тільки реабілі-тація, але і тут, в Україні, ми маємо кращий потенціал, бо тих простих законів, про які я розповів вище, навіть у за-хідних хвалених клініках по-ки що не враховують. Усе це лежить на поверхні, тому, мабуть, і не бачать.

Порятунок не в пігулках, а в скальпелі

— Очевидно, у багатьох бракує інформації про ваш досвід успішного лікування наслідків контузії?

— Широкої інформації справді бракує. Але спрацьо-вує, я б назвав це «бронежи-летне радіо»: постраждали во-їни передають один одному контакти, за якими можна одержати допомогу. У біль-шості випадків йдеться про синдром компресії хребтової артерії, який має лікуватися хірургічно. Операція дає швидкий позитивний резуль-тат завдяки унікальній мето-диці, яку ніде у світі не вико-ристовують. Прооперовані пацієнти виписуються зі ста-ціонару буквально за кілька днів та повертаються до зви-чайного життя і навіть до служби в бойових підрозділах.

До нас почали звертатися учасники АТО ще в 2014 ро-ці. І ми побачили, що воїни, які потрапили під вплив ви-бухової хвилі, мали всі ті сим-птоми, на які скаржилися на-ші звичайні, цивільні пацієн-ти. Тобто головні болі, запаморочення, втрату свідомості, порушення зору, психіки, шум у голові, когнітивні по-рушення, провали в пам'яті, неможливість зосередитися, інсульты... Ми воїнів обсте-жували так само, як і хворих з аналогічною клінікою. Ми проводили їм комп'ютерну ангіографію: щоб не занурю-ватися в медичну терміоло-гію, просто поясню, що та-кий метод діагностики дає змогу одержати постійне спі-ральне сканування замість се-рії поперечних зрізів, як за традиційної КТ. Цей метод став дуже доказовим, фунда-ментальним: він наочно по-казує, як виникає обмеження простору артерії та додаткова її трансформація при зміні положення голови.

У дослідженні головна роль належить Віталію Зор-гачу, без перебільшення, од-ному з найкращих фахівців, і не лише в Україні. Віталій

Юрійович провів понад сто тисяч обстежень тільки су-дин ший: це той випадок, ко-ли кількість переросла у ви-соку якість. Ніхто у світі, за-певняю вас, не провів таку кількість обстежень судин саме у різних положеннях голови. На жаль, більшість його колег просто не фіксу-ють ущемлення, якщо хво-рий не повернув голову в різ-ні боки.

— Тобто від положення за-лежить пропускна спромож-ність артерії?

— Так, від того, як повер-нута голова, артерія то затис-нута, то ні. Такі динамічні зміни кровообігу і роблять неможливим компресаторну спроможність головного моз-ку. Ось велика судина. У ній є бляшки, стеноз, але це по-стійні порушення. І якщо, наприклад, дещо зменшує-ся приток крові, то через інші судини компенсується той її обсяг, який обмежується звуженою артерією. Це статична компресія. А за динамічної ситуація небезпечніша. Кров то йде, то не йде. Не встига-ють спрацювати інші судини, які могли б доповнити недос-татне надходження крові. Так формується хронічна ішемія та транзиторна — передвіс-ники інсульту. Підвищується артеріальний тиск — так моз-ок реагує на недостатнє кро-вопостачання. Судина від-кривається — тиск падає. Так може виникнути уже гемора-гічний, а не ішемічний ін-сульт. Ситуація вкрай загроз-лива: неможливо відрегулю-вати тиск будь-якими меди-каментами. То стійка артері-альна гіпертензія, то раптова гіпотензія...

Як за такого стану вій-ськовий може виконувати свої обов'язки? Навчебно ні-чого в нього не пошкоджено, кінцівки цілі, кров не тече, а він у повному «неадекваті», взагалі не розуміє, де він і що з ним. І така ситуація стає хронічною.

— А контуженому часто ка-жуть: не симулуй. Цілий, здо-ровий, до служби придатний...

— Саме так і кажуть. Або відправляють до психіатра, бо помічають, що коїться щось з психікою. А там кон-туженому дають транквілі-затори, антидепресанти і че-кають на результат. А його ефективного просто не мо-же бути, бо всі ці засоби не розв'язують проблему: лю-дина просто перетворюється на сомнамбулу, на безвіль-ний овоч. А всі характерні для контузії симптоми зали-шаються. Гіпертензія сягає такого рівня, що інколи на-віть не можуть виміряти тиск, бо шкала замала. За-паморочення і шум також не зникають. Навіть підруч-ники для студентів-медиків не описують таких ситуацій, які ми бачимо у наших вій-ськових пацієнтів. Вони ма-ють уже не психічні, а орга-нічні порушення, де психі-атри безсилі, бо не знають, що робити з абсолютно не їхніми пацієнтами.

Невропатологи також не допоможуть. Інсульту немає, а голова, скаржаться пацієн-ти, ніби обертається довокла осі. Судинні препарати, різні крапельниці, перепрошую, мов мертвому припарки. Ви-никає реальна загроза ін-сультів та інфарктів, тому що серцевий м'яз, намагаючись перекачати кров через ущем-лені судини, втомлюється. Це ефект мокрої шкіри, до речі, один із методів катуван-ня в середньовічні часи. Мокра шкіра еластична і на-чебто ні на що не тисне. Але

коли висихає, ущільнюється і обручем стискає все, що оточує. Так само працює травмований м'яз.

Засадниче слово «ВЧАСНО»

— У чому відмінність ліку-вання травм, спричинених контузіями, і хронічної клініки ваших цивільних пацієнтів?

— Як такої відмінності не-має. Крім одного фактора, на-щастя, оптимістичного. Хро-нічні вади формуються дуже повільно, для такої компресії потрібен тривалий час. На-віть не рік-два, а десятиліття. Контузійна травма розвива-ється швидко, серйозне пош-кодження м'язів, фіброз фор-мується протягом кількох тижнів і навіть днів. Тому людина має одразу високий ступінь перетиснення судин. І симптоматика цієї травми дуже небезпечна, набагато загрозливіша, ніж у хроніків. Той, хто хворіє тривалий час, якимось чином уже присто-сувався до своєї недуги, до змін у роботі різних органів. А у військових ущемлення судин гостре, процес невід-кладний, терміновий.

Постраждалих від контузії після такої травми може швидко одержати сумнозвіс-ний «бонус» — і інсульт, і ін-фаркт. То в чому оптимізм, запитаєте ви, після переліку таких загроз? А ось у такому висновку з нашої практики: якщо вчасно прибрати не-безпеку хірургічним мето-дом, то результати просто чу-дові. Набагато кращі за ре-зультати лікування хроніч-них пацієнтів. Але тут засад-ниче слово «вчасно».

— Оточуючі, навіть най-ближчі родичі, нарікають на агресію постраждалих від кон-тузії, на безпримичні начебто спалахи гніву і намагаються дистанціюватися від чоловіка, сина, брата...

— Так, дуже важливий ас-пект — психічні порушення. Якщо їх своєчасно не ліквіду-вати, а цього, як уже наголо-сив, не можуть зробити ані психіатри, ані невропатологи, бо порушення пов'язані з ішемією головного мозку, то вони можуть призвести до по-діл, описаних не так у меди-цині, як у Кримінальному ко-дексі. Не впоравшись зі своїм станом, людина часто бачить вихід в алкоголі, наркотиках, що небезпечно не лише для неї, наприклад, суїцидом, а й для оточуючих, коли хочеться «встановити справедливість» від найменшого подразника. Усі дружать: рідні, друзі по-братими. Ніщо не цікавить. Нестерпний стан, а йому ка-жуть, що контузія — це не серйозно. Придатний, давай на передову.

Ми чудово розуміємо по-ходження цієї агресії, бо мо-жемо все проміряти і досто-вірно довести наявність і при-чини проблеми. Доказова медицина, об'єктивні методи дослідження показують, що на цьому рівні відбулося пе-ретиснення артерії. І саме через це він страждає сам, і потерпають його близькі. Допомогти можна, тільки стабілізувати кровообіг в ар-терії, знявши перетиснення, цей зашморг не видимий зовні, але дуже відчутний зсередини.

Операції для військових безплатні

— Скажіть, будь ласка, чи було виявлено якусь зацікав-

леність до вашої діяльності з боку Командування Медичних сил Міноборони?

— На жаль, ні. Що мене, відверто кажучи, і вражає. Інколи телефонують пред-ставники вищих чинів. Я їм докладно пояснюю про за-грози станів від контузії, ме-не начебто слухають, але здебільшого співрозмовни-ків цікавить, чи треба нам платити за лікування — гос-піталізацію та операції вої-нам. Почувши, що для вій-ськових безплатно, втрача-ють інтерес...

— Мабуть, не зовсім втра-чають, невже не просять когось з їхніх родичів прооперувати?

— І таке часто буває.

— Ви сказали, що військо-вих оперує безплатно. Добре, припустимо, хірург може свою роботу оцінювати як во-лонтерську діяльність, але все решта — витратні матеріали, інструменти, медикаменти... за які кошти? Адже хтось по-винен це оплачувати?

— Я так розумію, що дер-жава повинна була б це фін-ансувати, але... На щастя, в Олександрівській лікарні дозволяють оперувати вій-ськових, а от у деяких інших ні, бо «невигодно». Самі опе-рації нічого не коштують вої-нам, однак за дослідження, на жаль, доводиться платити. Знижки є, але сам томограф належить приватній клініці, тому ми не можемо скасува-ти оплату за послуги.

Національний центр здо-ров'я України оплачує хірур-гічні втручання цивільним хворим, а військовим паці-єнтам — ні. Якось викруче-мося за рахунок цивільних покривати витрати на вій-ськових. Поки що викруче-мося, а як буде далі — не знаю. Просто вважаю, що контузії і загроза від них — таке масове лихо, що потріб-но відповідним державним органам усе-таки виділяти кошти на лікування. Адже це теж питання обороноздат-ності України.

— Повертаємося до почат-ку нашої розмови — брак ін-формації про вашу роботу.

— Ми намагаємося її всі-ляко поширювати: прово-димо наукові конференції і виїжджаємо в регіональні лікарні. Головні лікарі, до речі, дуже зацікавлені в на-шій роботі. Хотілося б озна-йомити з методами допомо-ги і бойових медиків. Адже

не завжди обов'язково про-водити операції. Дуже ефективні від контузій бло-кади. Ми могли б навчити військових «доків» робити їх просто на позиціях, щоб постраждали, принаймні не від тяжких контузій, не че-кали на наслідки. Та не все залежить від нас. Потрібне сприяння держави у про-світницькій діяльності, заці-кавленість того самого Ко-мандування Медичних сил МО у поширенні нашого досвіду. Адже справа не в амбіціях трійки фахівців, а в боездатності нашого вій-ська, яка залежить не тільки від постачання озброєння та кількості мобілізованих, а й від стану здоров'я його воїнів.

Розмовляла
Людмила КОХАНЕЦЬ.

3 розповідей воїнів

«23 червня одержав кон-тузію. Нервові зриви, нестер-пні головні болі, руки трясли-ся, мов з «бодуна», провали в пам'яті... Після операції — реальна краса...»

«Я довго кидався по різних лікарнях, бо був просто у жахливому стані. Психічні атаки, не міг навіть сам у громадському транспорті проїхати, хоча раніше штур-мував Бахмут. Був у держав-них і приватних клініках, витратив купу грошей, але мені навіть не визначили при-чину жахливого головного бо-лю. А потім натрапив на ін-формацію про хірургічне усу-нення проблем. Дуже дякую Сергію Дибкалюку. Операція для мене — як друге народ-ження. Після неї не випив жодної таблетки зі свого ба-гатющого арсеналу.»

«Головні болі після першої операції значно зменшилися, але шум ще залишався. Через три місяці після першої опе-рації виконано декомпресію лівої хребтової артерії. Від-чув, що живу...»

«Після операції якість сну поліпшилася. Зникли нудота та жахливий головний біль. Раніше навіть думати було боляче, весь наче в тумані. Дякую за порятунок.»

Орден Святого Пантелеймона буде вручено кращим медикам

Відома громадська ініціатива розпочала сезон 2023—2024 років

Суспільство має знати своїх героїв. Медики, які беруть відповідальність за чуже здоров'я та рятують людей, ризикуючи під час війни власним життям, безумовно, є такими героями. Громадська ініціатива «Орден Святого Пантелеймона» вже десяти рік доносить до громадської уваги імена цих людей, нагороджуючи кращих з кращих за професіоналізм та милосердя своєю відзнакою, що так і зветься Орден Святого Пантелеймона.

Процедура відбору та визначення справді найкращих триває протягом кількох місяців. Спочатку регіональні ради громадської ініціативи називають своїх кандидатів на вручення відзнаки, а вже на завершальному етапі Поважна рада ініціативи, до якої входять медики, керівники відомих медзакладів, діючі та колишні урядовці, глави церков, діячі культури та журналісти, таємним голосуванням визначає переможців цієї естафети. Їм і вручається відзнака в День

Святого великомученика і цілителя Пантелеймона.

Грудневе засідання Поважної ради, що відбулось у Києві, дало старт сезону 2023—2024 років. На засіданні можна було побачити і директорів медзакладів — ушанованого Національного інституту серцево-судинної хірургії ім. Амосова Василя Лазорищенця чи Наукового центру превентивної токсикології Миколу Проданчука, ректора Київської політехніки Михайла Згуровського і відомого еконо-

міста, депутата Верховної Ради України кількох скликань Віктора Пинзенника, експрем'єра та народного депутата кількох скликань Юрія Єханурова, входить до Поважної ради і ексвіцеспікер парламенту Микола Томенко. Головував незмінний очільник ради експертів охорони здоров'я Василь Князевич.

Визначено три номінації, за якими відзначатимуться лауреати: серед цивільних медиків, серед військових медиків та серед іноземців, які зробили ва-

Розмисли вдячного учня про талант учителя

Викладач має не просто читати матеріал, а бачити студента рівноправним учасником освітнього процесу. «Педагогіка співпраці» — це ключовий орієнтир, який втілено на практиці викладачами Українського державного університету імені М. П. Драгоманова. Такі підходи завжди обстоював у своїй професії ректор одного з найстаріших і найкращих педагогічних вишів країни Віктор Андрущенко (на знімку).

Розмірковував над феноменом Віктора Петровича незадовго до його 75-ліття... Вперше я побачив цю людину в далекому 1978 році, коли був студентом філософського факультету нині Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Тоді до нас, студентів-заочників, на лекцію з етики прийшов викладач невисокого зросту та спокійним, виваженим і доброзичливим голосом сказав: «Я Віктор Петрович Андрущенко, кандидат філософських наук, доцент, заступник декана філософського факультету». А далі таким самим голосом прочитав лекцію. Говорив спокійно, невимушено, повільно, давав можливість записувати, наводив аргументи, ставив запитання і уважно слухав наші відповіді. Було дуже цікаво.

Це — знакове знайомство: я вперше побачив на ділі, що таке «педагогіка співпраці», коли викладач не просто читає матеріал (до речі, Віктор Петрович вів лекцію без паперів, «з голови», що нас усіх вразило), а бачить студента рівноправним учасником освітнього процесу, залучає нас до розмови. Вже чотири десятиріч років я сам найширшим чином використовую цю методологію в своїй педагогічній практиці.

Наступного разу доля звела мене з Віктором Петровичем за дев'ять

років, коли я був зарахований до аспірантури і шукав наукового керівника. Дуже хотів, щоб ним став Віктор Петрович! Але не склалося: він уже мав двох аспірантів, і це була межа. Однак Віктор Петрович усе одно дуже допоміг: читав мою роботу, висловлював зауваження і давав поради. Для мене це було надзвичайно важливо, адже я сам обрав тему дисертації, якою був просто одержимий (проблема самореалізації особистості — практично нова і недосліджена у вітчизняній філософії на той час тема!). Тож мені було важливо почути думку людини, яку я поважав.

Апогеєм нашої творчої співпраці стали роки, коли Віктор Петрович спочатку переконав мене готувати докторську дисертацію, а потім погодився стати науковим консультантом роботи. Саме тоді я посправжньому побачив талант цієї людини! До сьогодні дивуюся, як він, перебуваючи на високій, відповідальній державній посаді, знаходив для мене час і як він за кілька хвилин спілкування розбирав суть моїх теоретичних викладок і давав неочінені поради! Я навіть зберігаю аркуш паперу, на якому моя пропозиція теми і плану дисертації відкоригована рукою Віктора Петровича.

Усі ми талановиті від народження. А я думаю

про те, чому ж тоді в реальному житті так багато сірості, посередності, невігластва? Чому ми в дитинстві всі талановиті, як виростаємо і стаємо на самостійний шлях, то перетворюємось нерідко на заскорублених, «сухих», тривіально мислячих і діючих «людей у футлярі»? І тут спадає на думку, що не все вирішується дарованими від батьків талантами. Є ще багато такого, без чого талант гине, здібності стають звичайними звичками, монотонно виконуваними протягом тривалого часу, навіть усього життя. Чому ж так?

Приклад Віктора Андрущенка дає першу відповідь — треба йти до своєї мети. Я знаю цю людину 45 років, і це дає мені право стверджувати: у нього завжди була мета! Він не зраджував їй ніколи. Років 15 тому я дізнався про дуже цікавий і показовий факт із біографії академіка В. Андрущенка: колись, ще студентом філософського факультету Київського державного університету ім. Т. Г. Шевченка (так тоді називався нинішній Київський національний університет імені Тараса Шевченка) якось гуляючи зі своєю майбутньою дружиною Тетяною біля Київського педагогічного інституту ім. Максима Горького (нині Український державний університет імені Михайла Драгоманова), він сказав, що стане ректором цього інституту. І дотримав слова: вже протягом багатьох років є очільником цього закладу вищої освіти.

Для університету Віктор Андрущенко зробив дуже багато: створив атмосферу, де панують довірливі людські відносини, наука і освіта, істотно оновив навчальний процес, запровадив низку нових

спеціальностей, виховав плеяду відомих науковців і педагогів, вивів університет на міжнародну арену, зробив його одним із провідних вишів України. І це лише один із багатьох прикладів у житті нашого ювіляра, який ілюструє його значний талант — постійне бажання і налаштованість на досягнення чогось нового. Далеко не кожен це може.

«Бажати не шкідливо!» — кажуть у народі. Справді, бажати можна будь-чого, та чомусь далеко не всі наші бажання здійснюються. І тут знову звертаюсь до феномена Віктора Андрущенка і знаходжу відповідь. Вона полягає в його новаторстві, справжньому філософському мисленні — гнучкому, креативному, творчому. Для ілюстрації можна наводити багато прикладів з професійної діяльності ювіляра. Ще на світанку української незалежності Віктор Петрович одним із перших у вітчизняній філософії поламав засади на той час поділу цієї науки на діалектичний та історичний матеріалізм, запропонувавши напрям соціальної філософії, який відповідав світовим стандартам. А за кілька років видав дві знакові в цьому контексті книжки: спочатку вийшов курс лекцій «Сучасна соціальна філософія» у двох виданнях, а потім підручник для студентів «Історія соціальної філософії».

Новаторство Віктора Андрущенка виявилось і в тому, що він першим і фактично єдиним серед освітянських керівників сучасної України зрозумів і як заступник міністра освіти і науки України практично організував підготовку та впровадив у життя Концепцію гуманітарної освіти України. А потім визріла ідея філософії

гомий внесок у боротьбу України в цій війні. Показово, що громадська ініціатива розширює свої масштаби: на засіданні було затверджено закордонні ради ордену в десяти країнах, серед яких Німеччина, Італія, Польща, Великобританія тощо, формуються такі ради і в інших країнах. Саме вони і визначатимуть кандидатів на перемогу в номінації для іноземців.

З минулого року країна відзначає День медика 27 липня. Цей же день в народі знають як День Святого великомученика та цілителя Пантелеймона. І саме в цей день наступного року буде названо імена найкращих серед тих, кого звуть людьми в білих халатах і хто заслуговує на особливу увагу та повагу суспільства.

Олександр КАЛІНІЧЕНКО.
Фото автора.

освіти — нового напрямку у структурі філософії як науки. Та її практична реалізація у вигляді Інституту вищої освіти Національної академії педагогічних наук України — унікальної і єдиної на теренах пострадянського простору наукової установи, головні завдання якої лежать у площині осмислення ролі та значення освіти в сучасному світі.

Про вольові якості Віктора Андрущенка свідчить уся його професійна діяльність, усе те, чого він досяг у житті, підходячи до свого ювілею. Сказане вище — лише маленька частинка на підтвердження цих слів. Не дарма одна з його книжок має назву «Організоване суспільство!»

Про ві якості Віктора Петровича свідчить і його наукова школа, в якій зростали і зростають сьогодні вчені, які сформувалися під впливом таланту цієї неординарної людини. Проте, що Віктор Андрущенко є вольовою, організованою і надзвичайно працездатною людиною, свідчать і його напрацювання, низка відомих книжок та статей, кількість яких обчислюється уже сотнями!

Я ніколи не чув, щоб він підвищував тон голосу. Але ж наскільки він завжди переконливий!

У свої 75 років Віктор Петрович так само володіє гострим розумом, інтуїцією, здатністю робити свою справу. І я щиро бажаю йому успіхів на цьому шляху! Вдячний долі, що подарувала мені можливість знати, спілкуватися, творчо співпрацювати з цією неординарною і по-справжньому талановитою людиною.

Володимир МУЛЯР, доктор філософських наук, професор, заслужений працівник освіти України, завідувач кафедри суспільних наук Поліського національного університету.

АРТЕФАКТИ

Митники поповнюють фонди музеїв

Фондова колекція Національного музею історії України у Другій світовій війні поповнилася цінними артефактами — це бони, готівкові ваучери, квитки великої державної лотереї Німеччини та пряжки військових різних армій світу першої половини XX століття. Серед них є кілька пряжок, що належали військовим Пруссії та нацистської Німеччини. Цікаво, що всі вони містять напис: «GOTT MIT UNS». До музею надійшли також пряжки військових австрійської та австро-угорської армії. На деяких з них зображений герб Австрії, а на інших — Угорщини.

Як повідомляють у музеї, ці артефакти були вилучені працівниками Львівської і Волинської митниць при спробі незаконного переміщення їх через кордон.

«Банкноти та ваучери, які були передані до музею, вважаються надзвичайно рідкісними, — наголошують у закладі, — адже їх було надруковано дуже обмежену кількість, а до наших днів збереглися одиниці. Особливу цікавість викликають обігви бони 1944 р., які використовувались у Німеччині, а саме на території американської та британської окупаційних зон контролю. Квитки державної лотереї Німеччини також є рідкісними артефактами. Попри доволі великий тираж у 500 тис. одиниць їх уціліла надзвичайно мала кількість».

До музею надійшли два такі квитки. Вони були випущені 1925 р. для лотереї на підтримку інвалідів Першої світової війни.

Працівники закладу дякують Державній митній службі України за багаторічну співпрацю й неоціненну допомогу в збереженні культурної спадщини. Після опрацювання нових експонатів артефакти покажуть на виставці.

А поки що музей запрошує відвідати унікальну виставку збитих ворожих БПЛА «Загроза з неба». «Уже понад рік тисячу разів розповідаю про збиті іранські «шахеда», але вперше доторкнувся до них лише нещодавно. Нічогенька така махіна той Shahed-136! І це навіть не весь — бракує передньої частини, де і міститься до 40 кілограмів вибухівки. Це, власне, щоб ви розуміли, настільки «шахед» серйозна зброя, не кажучи вже про технологічність виробу. До речі, адміністрація музею запрошує усіх охочих побачити збиті БПЛА та сфотографуватись біля них. Світло там гарне», — зазначив після відвідання виставки речник Повітряних сил ЗСУ Юрій Ігнат.

Світлана ЧОРНА.

Фото зі сторінки Національного музею історії України у Другій світовій війні у Фейсбукі.

Учора в Брюсселі під головуванням міністра закордонних справ України Дмитра КУЛЕБИ відбулося 41-ше засідання Ради міністрів закордонних справ держав-членів Організації за демократію та економічний розвиток — ГУАМ. У засіданні також взяли участь міністри закордонних справ Азербайджанської Республіки — Джейхун Байрамов, Грузії — Ілія Дарчіашвілі, Республіки Молдова — Ніку Попеску та генеральний секретар ГУАМ Алтай Ефендієв. «Агресія росії проти України підриває безпекову ситуацію в регіоні ГУАМ. Перемога України має вирішальне значення задля відновлення безпеки і стабільності в наших країнах та розвитку міжрегіональних інфраструктурних і торговельних проектів», — наголосив Дмитро Кулеба

Зміцнити оборонну співпрацю та фінансову підтримку — головні завдання візиту Президента до США

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

На зустрічі, що відбулася в Українському домі у Вашингтоні, зокрема, були присутні президент BAE Systems Том Арсено, голова та виконавчий директор Day & Zimmermann Гарольд Йох, президент Boeing Теодор Колберт, виконавчий директор Sierra Nevada Фатіх Озмен, віцепрезидент Northrop Grumman Стівен О'Брайан, віцепрезидент RTX Джефф Шоклі, віцепрезидент Lockheed Martin Реймонд Піселлі, віцепрезидент General Dynamics Марк Руале, виконавчий директор D&M Holding Деніел Пауерс, віцепрезидент AeroVironment Чарльз Дін.

Глава держави подякував усім працівникам американських оборонних компаній, які виготовляють зброю, що рятує українців і допомагає нашій армії захищати країну. Також Володимир Зеленський розповів про ідею створити оборонний хаб у Європі, який розмішуватиметься на території України, оскільки наша країна має сьогодні багато практичного досвіду, набутого через війну.

За його словами, для реалізації цієї ідеї наша держава готова дуже швидко ухвалювати всі не-

обхідні рішення, спрощувати бюрократичні процедури, а також робити замовлення.

Глава держави наголосив, що Україна готова й виробляти більшу кількість боєприпасів та військової техніки, однак їй потрібна підтримка з боку таких потужних компаній. Зокрема, йдеться про спільне виробництво артилерійських боєприпасів, систем протиповітряної оборони, артилерійських і ракетних систем.

Крім того, Володимир Зеленський відзначив важливість креативного та інноваційного підходу в оборонній індустрії, прикладом чого є проекти в межах FrankensAM, які дали змогу інтегрувати сучасні західні та старі радянські технологічні рішення для досягнення швидкого результату в захисті українських міст і життів наших громадян.

Про важливість оборонної співпраці між Україною та США Володимир Зеленський говорив, виступаючи в Національному університеті оборони Сполучених Штатів. «Це наша спільна мета — щоб безпека, яка запанувала за час після 1989 року, повністю відновилась і збереглась. Щоб свобода, як і тоді, дове-

ла, що, «коли її межі розширюються в одній країні, свобода для всіх людей розширюється». Щоб уже наступного, 24-го року, агресія теперішнього ворога вільного світу почала сипатись, як та стіна. І ми можемо зробити це реальністю», — зазначив Президент у промові.

Під час візиту до Вашингтона Володимир Зеленський зустрівся з директоркою-розпорядницею Міжнародного валютного фонду Крістліною Георгієвою (на знімку), а також провів перемовини з президентом Світового банку Аджаєм Бангою.

На зустрічі з Крістліною Георгієвою Глава держави висловив подяку за вагомий підтримку з боку МВФ, яка надається Україні з перших днів повномасштабної збройної агресії росії.

Зі свого боку Крістліна Георгієва наголосила, що Фонд пишається тим, чого досягла Україна в цих складних обставинах. «Україна має чудові показники. Ми прогнозуємо зростання ВВП України цього року до 4,5%. У третьому кварталі поточного року ВВП зріс на 9,3% порівняно з третім кварталом 2022 року, що просто неймовірно. Інфляція в листопаді різко впала до 5,1%, що є мрією для багатьох країн, які не перебувають у стані війни», — сказала директорка-розпорядниця МВФ.

Під час зустрічі було відзначено реалізацію Фондом програми довгострокового фінансування для України на суму 15,6 мільярдів доларів.

Зокрема, Президент подякував за рішення Ради директорів МВФ про виділення нашій державі траншу обсягом 900 млн доларів.

Фото з сайту president.gov.ua

Вантажівки пішли через «Ягодин — Дорогуськ»

Міністр розвитку громад, територій та інфраструктури Олександр Кубраков повідомив, що 11 грудня з 14.00 через пункт пропуску на кордоні з Польщею «Ягодин — Дорогуськ» відновлено стабільний рух вантажівок.

Утім, уже ввечері понеділка на цьому пункті пропуску з'явилася фура, що знову перекрила рух. Водночас учора зранку українські прикордонники повідомили, що кількість вантажівок, які перетнули цей ПП за добу, істотно зросла, тож є надія на відновлення трафіку.

У Єврокомісії привітали розблокування пункту пропуску «Ягодин — Дорогуськ» на кордоні України та Польщі та закликали відновити рух на решті КПП. Про це

йдеться в заяві Єврокомісара з питань транспорту Адіні Велян, повідомляє «Європейська правда». «Ми, як і раніше, стурбовані тим, що три інші пункти перетину кордону між Польщею та Україною продовжують залишатися заблокованими», — зазначила вона. За її словами, життєво важливо, щоб відповідні національні та місцеві органи влади вжили необхідних заходів для забезпечення руху товарів через зовнішні кордони ЄС.

Словацькі та угорські громади Закарпаття закликали проголосувати за вступ України до Євросоюзу

Представники словацької національної спільноти Закарпаття опублікували відкрите звернення до голови Європейської ради Шарля Мішеля і прем'єр-міністра Словацької Республіки Роберта Фіца. Вони звернулися з проханням підтримати рішення щодо відкриття переговорів про членство України в Європейському Союзі під час засідання Європейської ради, яке відбудеться 14—15 грудня.

Також українські словаки наполегливо закликають усіх лідерів держав — членів Європейського Союзу продовжувати підтримувати Україну на шляху євроінтеграції.

Варто додати, що звернення опублікували голова громадської організації «Закарпатське обласне культурно-просвітне товариство словацьких жінок «Довіра» Яна Дудаш-Рижак і керівник ГО «Товариство словацької інтелігенції Закарпаття» Ернест Горват.

Зі схожим закликом звернулися і очільники угорських громад Закарпаття. Вони написали листа голові Європейської ради Шарлю Мішелю і прем'єр-міністру Угорщини Віктору Орбану з проханням підтримати початок переговорів про вступ України до Євросоюзу.

«Ми, представники угорської національної спільноти Закарпаття, звертаємося до Вас з великою надією і проханням щодо підтримки рішення щодо відкриття переговорів про членство України в Європейському Союзі», — сказано у документі.

Очільники угорських громад далі пишуть: «Україна за останній рік продемонструвала значний прогрес у виконанні рекомендацій Європейської комісії щодо забезпечення прав національних меншин. Новий законопроект, прийнятий українським парламентом, суттєво відображає інтереси національних мен-

шин і користується нашою повною підтримкою».

І далі заявляють: «Ми наполегливо закликаємо всіх лідерів держав — членів ЄС продовжувати підтримувати Україну на шляху євроінтеграції. Цей поступ у забезпеченні демократії та прав національних меншин є невід'ємною частиною Копенгагенських критеріїв членства, і ми віримо, що Україна заслуговує на підтримку її зусиль у цьому напрямку».

Документ підписали голова Берегівської міської ради Золтан Бабяк, голова Берегівської районної ради Карло Резеш, депутатка Закарпатської обласної ради Юдіта Петей, голова «Фундації україно-угорського регіонального розвитку молоді» Йосип Резеш, голова ГО «Демократична спілка угорців України» Ласло Зубанич.

Василь НИТКА.

Ужгород.

Новий уряд Польщі починає з гасла «Жодної втоми від війни»

Сьогодні Президент Польщі Анджей Дуда прийме присягу новообраного уряду на чолі з Дональдом Туском. Напередодні Сейм Польщі 248 голосами підтримав його кандидатуру на посаду голови Ради міністрів.

У своєму понад двогодинному виступі перед парламентом Дональд Туск присвятив багато уваги Україні. «Завдання Польщі, нового уряду і всіх нас — голосно і твердо вимагати від західної спільноти рішучості допомогти Україні», — наголосив прем'єр і запевнив, що робитиме це з першого дня. При цьому він заявив, що Польща говоритиме про Україну, і, зокрема, підтримуватиме Президента Зеленського, який «знову намагається переконати всіх, що напад на Україну — це напад на всіх нас».

Д. Туск заявив, що «не може слухати, як деякі політики говорять про «втому» від України». Не називаючи держав і прізвиська політиків, він підкреслив: «...якось дивно складається, що політики, які атакують фунда-

менти західної демократії, одночасно є антиукраїнськими». Новий уряд дотримуватиметься підходу, що «лише об'єднаний Захід, у тому числі й Європа, може допомогти Україні виграти цю війну». Натомість у польській політиці буде дуже чітка й жор-

стка позиція стосовно тих політиків, «які наражають її (Україну). — Ред.) на ризик поразки».

Водночас Дональд Туск підкреслив також, що допомога Україні «не має означати браку наполегливості, коли йдеться про польські інтереси». При цьому

він додав, що «допомагати нашо-му братові не так важко», але «ніхто не мусить вчити поляків солідарності, якої всі були свідками, коли ті допомагали родинам, котрі тікали від війни».

Глава уряду пообіцяв, що його команда вже має рішення: «як реалізувати постулати польських перевізників і одночасно розблокувати рух на кордоні з Україною». А в контексті протестів і «страхів» польських сільгоспвиробників щодо «неконтрольованого напливу українських продуктів» наголосив, що за це «відповідальні не українці», а уряд «Права і справедливості».

Через український контекст Д. Туск вийшов на головні постулати закордонної політики свого кабінету. Підкресливши, що в контексті війни поблизу східних кордонів Польщі він «не мусить переконувати наскільки важлива є міцність союзів», прем'єр запевнив, що «Польща буде сильним союзником НАТО і США». Новий уряд добивати-

меться і того, щоб Польща стала лідером в ЄС, бо «кожен, хто ставить під сумнів позицію Польщі у ЄС, хто грає на ізоляцію, хто наражає її на те, щоб бути «поза», на те, щоб «бути сам на сам» з тим, що відбувається біля її кордонів, «становить загрозу для існування» Польщі.

Коли верстався номер, Д. Туск представляв склад свого кабінету, який склав присягу в Президентському палаці. Після прийняття присяги прем'єр вирушить до Брюсселя, де відбудуватиметься саміт глав держав і урядів спільноти. На полях саміту глава польського уряду планує зустріч з президентом України, бо, як підкреслив у цьому контексті Д. Туск, «Україна рахує години й дні, чекаючи на дальшу підтримку».

Іван КОЗЛОВСЬКИЙ.

На знімку: Дональд Туск (у центрі) після затвердження його кандидатури на посаду прем'єра.

Фото зі сторінки Marcin Kierwinski в соцмережі X.

Сьогодні в Україні утримається нестійка погода. Очікуються опади переважно у вигляді дощу та мряки, у Карпатах, північних та східних областях — сніг та мокрий сніг із переходом у дощ. Температура повітря вночі від 2 морозу до 3 тепла, вдень — від 1 нижче нуля до 4 тепла. Вітер південно–західний, 5—10 м/с

СПОРТ

Успішний старт

Хокей. Блед (Словенія). Молодіжний чемпіонат світу U-20. Дивізіон ІВ.

На старті Україна упевнено перергала Польщу — 5:1 (1:0, 1:0, 3:1).

Естонія — Італія. 1:5 (0:2, 1:2, 0:1). Хорватія — Словенія. 0:7 (0:1, 0:4, 0:2).

«Динамо» очолив Шовковський

Футбол. Чемпіонат УПЛ. 17-й тур. 11 грудня.

«Металіст 1925» — «Олександрія». 0:3. Київ. Арена «Лівий берег». **Рефері** — Олександр Солов'ян (Київ). **Голи:** Скорко, 64, Плакса, 75, 83. **Вилучено** Жичикова («Металіст 1925», 71, друге попередження).

«Динамо» — «Оболонь». 2:0.

Голи: Беніто, 67, Ванат, 89 (п). «Динамо»: Бушан, Тимчик, Дячук, Сирота, Дубінчак (Вівчаренко, 61), Бражко, Шапаренко (Андрієвський, 66), Буяльський, Волошин (Беніто, 61), Кабаєв (Караваяев, 90), Ванат (Супряга, 90). **Тренер** — Олександр Шовковський.

«Оболонь»: Кічак, Прокопенко, Лук'янчук, Вовкун, Карась, Мединський, Мороз, Косовський (Нагієв, 46), Черненко, Тарануха (Груша, 70), Краснопір (Суханов, 80). **Тренер** — Валерій Івашенко.

Вилучено Вовкуна, 13 (фол останньої надії), Мороза, 84 (друге попередження).

Рефері — Віктор Копієвський (Кропивницький).

Київ. «Динамо» імені Валерія Лобановського.

	В	Н	П	М	О
1. «Кривбас»	104	3	31	— 17	34
2. «Дніпро-1»	104	3	26	— 16	34
3. «Полісся»	9	5	3	24	— 12
4. «Шахтар»	9	4	2	26	— 13
5. «Динамо»	9	1	4	33	— 18
6. «Рух»	6	8	3	25	— 19
7. «Ворскла»	6	5	6	18	— 25
8. «Чорноморець»	7	1	8	25	— 24
9. «Колос»	4	9	3	11	— 10
10. ЛНЗ	5	5	6	17	— 18
11. «Олександрія»	4	4	8	12	— 20
12. «Металіст 1925»	4	3	10	17	— 28
13. «Оболонь»	3	5	8	10	— 22
14. «Зоря»	2	6	6	15	— 19
15. «Верес»	2	6	8	15	— 26
16. «Минай»	0	6	9	6	— 24

«Олександрія» заслужила на перемогу. Другий тайм команда провела набагато потужніше за опонента.

З 13-ї хвилини «Динамо» грало в більшості, але забити змгло лише на 67-й. Після вилучення Вовкуна «пивовари» зміцнили оборону, і динамівські атаки щоразу розбивалися, мов от твердий мур.

Пробити суперника вдалося Беніто, який вийшов на заміну. Він після відскоку від Нагієва потужним ударом вразив ціль.

Перед завершенням основного часу «Оболонь» залишилася ще без одного бійця — друге попередження заробив Мороз. І господарі скористалися такою величезною форою. Допоміг Лук'янчук, який грубо зіграв проти Буяльського. Ванат упевнено реалізував 11-метровий.

Як повідомив офіційний сайт ФК «Динамо», Олександр Шовковський позбавлений приставки «виконавач обов'язків». Тепер він став повноцінним тренером «Динамо». При ньому команда виграла останні чотири матчі.

Київським дербі завершилася перша частина національного чемпіонату. Щоправда, є ще кілька відкладених матчів. Але вони відбудуться вже навесні. А поки що учасники турніру йдуть у відпустку.

Підготував Геннадій БРАНИЦЬКИЙ.

Нині робота ЗСУ — активна оборона

ФРОНТ

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

Максимальна швидкість такої ракети до комплексу С-400 становить 2,5 км на секунду. Тобто її політ на 200 км становить лише декілька хвилин. Тому спочатку були вибухи системи ППО, а потім уже пролунав сигнал тривоги.

Зросла загальна інтенсивність бойових дій на фронті. За інформацією Генштабу ЗСУ (на 12.12), протягом минулої доби відбулося 89 бойових зіткнення. Ворог не полишає спроб оточити Авдіївку. Тільки на цьому напрямку українські воїни успішно відбили 42 атаки противника.

Крім того, окупаційні війська намагаються повернути собі ініціативу на ділянках у напрямках Мар'їнки, Бахмута й Куп'янська. Так, резерви та зусилля рашистів сконцентровані навколо Бахмута, який уже зруйновано. Там ворог намагається повновому перекроїти мапу бойових дій і, за слова-

ми військового оглядача Сергія Згурця, має певні тактичні успіхи, зокрема в районі населених пунктів Богданівка, Хромове та Іванівське, що потенційно створює загрози для Часового Яру. Саме просування у в бік цього населеного пункту для окупаційних військ є пріоритетним.

Крім того, противник активізувався майже по всьому периметру навколо Авдіївки. На переконання експерта, сьогодні вже можна говорити, що третя хвиля наступу окупантів із застосуванням авіації та артилерії на Авдіївку розпочалася.

Командувач Сухопутних військ Олександр Сирський повідомив: росіяни активно діють у зоні Куп'янська, з наступом на Синьківку. Також він зазначив, що противник на Лиманському напрямку намагається витіснити наші війська за річку Жеребець. «Ніхто не відчуває усю важкість бойових

МАЛЮНОК ДНЯ

z-кажан культурного геноциду. Окупанти знищують українську літературу на захоплених територіях.

Мал. Олексія КУСТОВСЬКОГО.

дій так, як піхотинець, який у складних погодних умовах під шаленим вогнем відбиває чергову атаку ворожої піхоти», — зазначив генерал з нагоди Дня Сухопутних військ. Отож нині робота ЗСУ — це активна оборона.

На думку екскомандувача армії США у Європі Бена Ходжеса, Сили оборони все правильно проаналізували, змінивши тактику на полі бою. «Впевнений,

що генерал Залужний та українське військове командування зробили все можливе для того, аби досягти таких результатів на фронті. Нам ніколи б не вдалося досягти такого успіху, діючи в таких умовах, з обмеженими військовими ресурсами», — сказав він у коментарі «Еспресу».

За словами Ходжеса, у контрнаступі ЗСУ є значний успіх, незважаючи на проблеми з пос-

тавкою військового обладнання. «Можна запитати командира українського флоту, що він думає про контрнаступ, то він відповість, що все чудово. Адже ми бачили, що відбулося з російським чорноморським флотом. Вони тікали, тому що їх витіснили у водах Чорного моря. Ось у чому успіх контрнаступу», — резюмував американський військовий.

Ольга ВІТЕР.

Аби про маленьких лицарів нації дізналися на всіх континентах

До Дня Незалежності України Освітній центр Верховної Ради України презентував спеціальну збірку історій від юних українців у межах Всеукраїнської акції єдності «Разом до Перемоги».

Аби про маленьких лицарів нації дізналося якомога більше людей, «Голос України» разом з Освітнім центром Верховної Ради України започатковує на сторінках газети рубрику «Незламні діти».

У дописах збережено стиль і правопис оригіналу. А також представлено малюнки, створені в межах всеукраїнського флешмобу «Діти України за мир».

НЕЗЛАМНІ ДІТИ

Кришталь Іван, 9 років.

КЗ «Хашуватський ліцей» Гайворонської міської ради Кіровоградської області.

Вітаю! Мене звати Кришталь Іван. Мені 9 років. Хоч я і маленький, але знаю уже, що таке страшне слово «війна». Ця надзвичайно жадлива потвора підкралася в наше життя і хоче його знищити. Але ми цього не допустимо!

З початком повномасштабної агресії, ми разом з батьками, діду-

сем та бабусяю, допомагаємо нашим воїнам, котрі з честю та мужністю захищають кожен клаптик рідної землі. Я теж хочу бути потрібним і корисним своїй милій Батьківщині. Ось тому і став маленьким волонтером. Що я робив і роблю конкретно?

Спочатку ми з мамою приносили темний одяг і різали на смужки, з яких можна було плести маскувальні сітки. Потім мили банки і приносили до школи для того, щоб волонте-

Відповідальні за підготовку номера: Наталя ЯРЕМЕНКО, Сергій ВОЛОТКОВСЬКИЙ.

- За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
- Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
- Направлення матеріалів для друку в газеті є наданням згоди автора на обробку його персональних даних.
- Рукописів не повертаємо.
- При використанні наших публікацій посилання на «Голос України» обов'язкове.

© Платні матеріали.

Засновник — Верховна Рада України
Свідчення про реєстрацію періодичного друкованого видання—КВ № 1 від 26.05.1994 р.

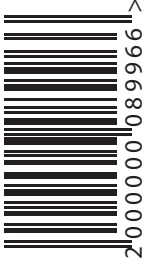
Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка).
Передплатні індекси та передплатна ціна на 2023 рік

Для фізичних осіб:
40224 — 45 грн. на місяць (5-разовий: вівторок — субота);
08775 — 40 грн. на місяць (3-разовий: вівторок, четвер, п'ятниця).
Для підприємств і організацій:
60955 — 80 грн. на місяць (5-разовий: вівторок — субота).
Ціна в роздрібній мережі — договірна.

Друк:
ТОВ «Мегі-Поліграф»,
04073 м. Київ,
вул. Марка Вовчка, 12/14,
тел. (044) 581-68-15
www.mega-poligraf.kiev.ua

Зам. 91441
Видавець —
Державне підприємство
«Редакція газети «Голос України».
1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Адреса редакції: 03047, Київ-47, вул. Петра Нестерова, 4.

☎ ТЕЛЕФОНИ:
для довідок — 503-68-73;
відділ реклами — 503-61-92;

✉ E-mail: mail@golos.com.ua — загальний
reklama1@golos.com.ua — відділ реклами
let@golos.com.ua — відділ листів
foto@golos.com.ua — відділ ілюстрацій
Сайт — www.golos.com.ua

